

Kāpēc Islāms?

VAI EVANĢĒLIJI APLIECINA JĒZUS DIEVIŠĶĪGUMU?

Salmāns Abū Dāvūds

Pielikumā:

VAI JĒZUS IR DIEVA DĒLS?
VAI PĀVILAM VAR TICĒT?

Vai Evaņģēliji apliecina Jēzus dievišķīgumu?

Salmāns Abū Dāvūds Petrovs

Medīna 2011

pielikumā

Vai Jēzus ir Dieva dēls?

un

Vai Pāvilam var ticēt?

SATURA RĀDĪTĀJS

SATURA RĀDĪTĀJS	2
VAI EVANĢĒLIJI APLIECINA JĒZUS DIEVIŠĶĪGUMU?	3
IEVADS	3
PĒTĪJUMA GAITA	5
TĒZE „JĒZUS IR DIEVS”	6
TĒZE „JĒZUS NAV DIEVS”	15
NOBEIGUMS	17
VAI JĒZUS IR DIEVA DĒLS?	19
VAI PĀVILAM VAR TICĒT?	24

VAI EVANĢĒLIJI APLIECINA JĒZUS DIEVIŠĶĪGUMU?

Ievads

Šis pētījums ir atbilde uz umma.lv portālā ierakstīto komentāru, kuru mūsu lasītājs visticamāk iekopējis no kristiešu atbilžu portāla internetā:

Jautājums: Vai Jēzus ir Dievs? Vai Jēzus kādreiz ir apliecinājis Sevi par Dievu?

Atbilde: Nekur Bībelē nav tādas vietas, kur Jēzus sacītu precīzi šos vārdus, „Es Esmu Dievs”. Taču, tas tomēr nenozīmē to, ka Viņš neapliecināja Sevi par Dievu. Piemēram, aplūkosim Viņa vārdus Jāņa ev. 10:30: „Es un Tēvs, mēs esam viens.” No pirmā acu uzmetiena varbūt neliekas, ka Viņš Sevi apliecina par Dievu, šo sacīdams, bet pavērojiet jūdu reakciju uz Viņa apgalvojumu: „Bet jūdi Viņam atbildēja: „Nevis laba darba dēļ mēs Tevi gribam nomētāt [ar akmeņiem], bet Dieva zaimošanas dēļ, tāpēc ka Tu, cilvēks būdams, dari Sevi par Dievu.”” (Jāņa ev. 10:33) Jūdi uztvēra Jēzus vārdus kā Viņa pretenziju uz Dieva statusu. Tālākajos pantos Viņš nebūt necenšas noliegt to, Viņš nesaka „Es jau neteicu, ka Esmu Dievs”. Tas norāda uz to, ka Jēzus tieši to arī gribēja pateikt, ka Viņš ir Dievs, sakot „Es un Tēvs, mēs esam viens” (Jāņa ev. 10:30). Jāņa ev. 8:58 ir atrodams vēl viens šāds piemērs. Jēzus paziņoja: „Patiesi, patiesi Es jums saku: pirms Ābrahāms tapa, esmu Es.” Atkal jūdu atbildes reakcija uz šādu apgalvojumu bija tas, ka viņi salasīja akmeņus un vēlējās Jēzu ar tiem nomētāt (Jāņa ev. 8:59). Kāpēc gan jūdi būtu gribējuši nomētāt Viņu ar akmeņiem, ja ne tāpēc, ka Viņš darīja viņu izpratnē kaut ko zaimojošu, proti, pretendēja uz to, ka ir Dievs?

Jāņa ev. 1:1 ir teikts: „Vārds bija Dievs.” Jāņa ev. 1:14 ir teikts: „Vārds tapa miesa.” Šīs abas vietas ļoti skaidri norāda to, ka Jēzus ir Dievs miesā. Apustuļu darbos 20:28 ir teikts: „Tāpēc sargiet paši sevi un visu ganāmo pulku, kurā Svētais Gars jūs iecēlis par sargiem ganīt Dieva draudzi, ko Viņš pats ar Savām asinīm ieguvis par īpašumu.” Kas izpirka baznīcu ar Savām asinīm? Jēzus Kristus. Šajā vietā ir teikts, ka Dievs ir izpircis Savu draudzi pats ar Savām asinīm. Tātad, Jēzus ir Dievs!

Apustulis Toms, ieraudzījis Jēzu, izsaucās: „Mans Kungs un mans Dievs!” (Jāņa ev. 20:28). Jēzus necenšas viņa sacīto izlabot. Vēstule Titam 2:13 iedrošina mūs gaidīt „Dieva un mūsu Pestītāja Kristus Jēzus godības atspīdēšanu” (arī 2. Pētera 1:1). Vēstulē Ebrejiem 1:8 Dievs Tēvs apliecina Jēzum: „bet par Dēlu: Tavs tronis, Dievs, paliek mūžu mūžos, un taisnības zizlis ir Viņa valdnieka varas zizlis.”

Atklāsmes grāmatā eņģelis māca apustuli Jāni, ka pielūgt drīkst vienīgi Dievu (Atklāsmes grāmata 19:10). Vairākas reizes Bībelē ir minēts fakts, ka cilvēki Jēzu pielūdza (Mateja ev. 2:11, 14:33, 28:9,17, Lūkas ev. 24:52, Jāņa 9:38). Jēzus nekad nenorāja cilvēkus, kas Viņu pielūdza. Ja Jēzus nebūtu bijis Dievs, Viņš noteikti būtu cilvēkiem teicis to pašu, ko eņģelis Jānim Atklāsmes grāmatā. Bībelē ir vēl ļoti daudz vietu, kas apliecina Jēzus dievišķību.

Vissvarīgākais iemesls, kāpēc Jēzum ir jābūt Dievam, ir tas, ka, ja Viņš nebūtu Dievs, Viņa nāve nebūtu bijusi pietiekams upuris par visas pasaules grēkiem (1. Jāņa 2:2). Tikai Dievs būtu varējis samaksāt šādu bezgalīgu sodu. Tikai Dievs varētu uzņemt uz Sevis visas pasaules grēkus (2. Korintiešiem 5:21), nomirt un augšāmcelties, tā pierādot Savu uzvaru pār grēku un nāvi.

Atbildot uz šo komentāru es atbildu ne tikai mūsu lasītājam Reinim, bet arī avotam, no kura šis komentārs ir ņemts.

Sākumā vēlos norādīt uz to, ka mēs necenšamies savienot islāma un kristietības ideoloģijas avotus, mēs nemeklējam Bībelē pierādījumus saviem uzskatiem, jo neuzskatām Bībeli par autentisku argumentu avotu. Kad muslimi raksta par Bībeli, viņi vēlas parādīt tās analīzi kristiešiem, nevis sev. Muslimi izmanto tā saucamo subjektīvo pamatojumu, kuru atzīst tikai viena no pusēm, pret kuru šis pamatojums tiek vērsts. Mums nav nekādas pārlicības par to, vai Jēzus teica kaut vienu viņam Evaņģēlijos piedēvēto vārdu. Viss, ko mēs vēlamies panākt ar iepriekšējo rakstu analīzi, ir mēģinājums sameklēt tajos to, par kā esamību tajos liecina autentiska atklāsme Kurāns – tai skaitā norādījumus uz viendievību un pravietojumus par pravieti Muhammadu (miers viņam un Dieva svētība).

Bībele nevar kalpot par argumentu, nevar kalpot par autentisko zināšanu par Dievu avotu¹. Ar jūdu un kristiešu zinātnieku, kā arī neatkarīgu pētnieku atzinumu šajā sakarā varat iepazīties [šeit](#). Ar ātru ieskatu Bībeles autorībā varat iepazīties [šeit](#) vai [šeit](#).

Runājot par pašu rakstu analīzi, lai saprastu, uz ko tieši tie norāda, jāsaka, ka mūsu uzdevums nav parādīt to, ka Evaņģēliji saka pilnīgi to pašu, ko saka Kurāns. Mēs esam pārliecināti, ka šie raksti atšķiras, jo Kurāns liecina par Evaņģēliju un citu rakstu oriģinālu nesaglabāšanos. Mēs ticam tam, ka Dievs atklāja Jēzum atklāsmi, kas saturēja sevī labo vēsti jūdiem par atvieglojumiem no tiem apgrūtinājumiem reliģiskā praksē, kurus viņiem par viņu neticību uzlika Dievs, un labu vēsti par gaidāmo sūtni visai pasaulei. Jaunās derības saturā ir iekļauti 4 Evaņģēliji, kuri nav Jēzum dotā atklāsme vai raksts, bet gan apšaubāmas autoritātes pieraksti par Jēzus dzīves stāstu, kurus izdarīja dažādi informēti autori. Tāpēc runa te nav par interpolācijām vai iespraudumiem Svētajā rakstā, bet gan par piefiksētiem tautā izplatītiem ziņojumiem, kuriem ar Jēzum dotu atklāsmi nav tieša sakara.

¹ Lai tekstuāls arguments tiktu raksturots kā kategorisks, tam jābūt:

1. kategoriskam informācijas autentiskumā un
2. kategoriskam argumentācijā.

Kategoriskums informācijas autentiskumā nozīmē, ka tekstuālam argumentam pieder tādas īpašības, kuras garantē fakta un ziņojuma par faktu identiskumu. Pētera vārdi „Andris teica tā (vai darīja tā)” nav autentiski informācijas ķēdes nepārrautības trūkuma dēļ, ja Pēteris nav ticies ar Andri; informācijas drošuma trūkuma dēļ, ja Pēteris ticies ar Andri, bet Pētera atmiņa nav stabila vai Pētera vārdi par Andri ir tulkojums no jau neeksistējoša oriģinālteksta, utt.

Kategoriskums argumentācijā nozīmē nozīmju svārstīšanos starp vairākām variācijām izslēgšanu pašā argumentā. Arguments „ziemas laikā ārā ir auksti” nesatur kategorisku argumentāciju par ziemas laika raksturojumu, jo ir vietas, kur ziemas periodā nav auksti, jo jēdziens auksti ir stipri relatīvs utt. Saprotams, ka Bībele neatbilst informācijas autentiskuma nosacījumam vairāku iemeslu dēļ, tāpēc mūsu pētījums skars tikai kategoriskumu argumentācijā Bībeles tekstos un pētījuma secinājums attieksies tikai uz paša teksta nozīmēm, nevis tā ticamību. Par kategoriskiem argumentiem šajā pētījumā ir saukti tie, kuri atbilst vismaz kategoriskas argumentācijas nosacījumam.

Pētījuma gaita

Pamēģināsim noteikt tēzes, kuras būtu iespējams apskatīt pētot Evaņģēlijus. Jēzus tiek attēlots kā cilvēka dēls (cilvēks), kā Dieva dēls, kā dzimis no gara, kā pats Dievs un kā nedievišķā būtne. Saprotams, ka visas šīs tēzes saskan (nav pretrunā) ar to, par ko mēs visi esam vienisprātis – Jēzus ir pravietis un Mesija, tāpēc to izslēgsim no pētījuma uzreiz. Izslēgsim arī tēzi par to, ka Jēzus ir cilvēks, jo tā arī nav pretrunas punkts, tāpēc ka abu kontrastu galu (dievišķīguma un nedievišķīguma) aizstāvji bez grūtībām pieņems to par savai tēzei nepretrunīgu. Arī tēze par dzimušo no gara ir tik abstrakta un sakrāla, ka tā nepadodas formālās loģikas mehānismiem un analīzei. Par pētījuma priekšmetu kļūs divas antonīmas tēzes “Jēzus ir Dievs” un “Jēzus nav Dievs”.

Pētījumā pieturēsimies pie noteikta mērķa: uzzināt, uz ko tieši norāda Evaņģēliju teksts. Nemēģināsim meklēt pasaules Patiesību, jo kā bija teikts, nav nekādas pārliecības par to, ka Evaņģēliji apraksta patiesos notikumus, tāpēc nav vērts censties sameklēt Evaņģēlijos patiesu stāstu un tik pat droši nav pamata uzskatīt, ka pētījuma rezultāts ir Patiesība, ar kuru nāca Jēzus, jo, lai runātu par Patiesību, tās pamatojumam vismaz jābūt autentiskai atklāsmei, par kādu Jauno derību nosaukt nevar. Tāpēc no Evaņģēlijiem mēs nevaram secināt, kāds patiesībā bija Jēzus, vienīgais, pie kā mēs varam nonākt: secinājums par to, kādu Jēzu mums parāda Evaņģēliji.

Šajā pētījumā mēģināsim pieturēties pie dažiem noteikumiem:

1. Nemēģināsim aizspriedumu vadīti aizstāvēt kādu jau iepriekš izvēlētu pozīciju, bet mēģināsim godīgi nākt pie acīmredzamā rezultāta.
2. Pētījuma mērķa ietvaros aprobežosim pētījuma avotus ar Bībeli.
3. Izmantotus argumentus paturēsim tiem paredzētā kontekstā, nemēģināsim tos no tā izraut.

Jebkurā sakrālā tekstā ir gan acīmredzamas patiesības, gan teksti, kuri var būt dažādi interpretējami, starp kuru nozīmju varbūtībām nevar izšķirties bez tajā pašā tekstā sastopamu skaidru un acīmredzamu patiesību palīdzības. Par piemēru tam var dot tekstu “šis cilvēks ir labi ģērbies un skuvies”. Teksta daļa “šis cilvēks ir labi ģērbies” nenosaka to, vai šis cilvēks ir vīrietis vai sieviete, tas pats par sevi pieņem abas interpretācijas. Ārpus konteksta šāds teksts nevar kalpot kā pierādījums kādam no diviem iespējamiem apgalvojumiem par viņa dzimumu. Taču teksta otrā daļa “cilvēks ir skuvies” nepieņem nekādu skaidrojumu, kā tikai to, ka šis cilvēks ir vīrietis. Tādējādi šī teksta acīmredzama, autoritatīva rakstura daļa paskaidro interpretāciju pieņemošu daļu tā, ka izslēdz jebkādas tās interpretācijas, izņemot vienu. Un pēc visa teksta analīzes secinājums par to, ka “cilvēks ir labi ģērbies” var norādīt arī uz sievieti, vairs nav iespējams. Tieši šādā veidā ir jānoskaidro, kas Evaņģēlijos ir vienlīdzīgas varbūtības interpretāciju pieņemošs, un kas ir acīmredzams un kategorisks.

Skaidrs, ka apliecinājums “Jēzus ir Dievs” ir pretrunā apliecinājumam “Jēzus nav Dievs”, tāpēc Jēzus nevar būt un nebūt Dievs vienlaicīgi. Gadījumos, kad tekstā ir atrodami divi antinomi norādījumi, ir iespējami tikai četri ceļi:

1. noliegt abus antinomus norādījumus. Tas ir daļēji loģiski, ja mēs meklējam Patiesību, jo Patiesība nevar būt pretrunīga, un tāpēc par tās avotu nevar kļūt antinomi apgalvojumi,

kuri jāatmet pretrunīguma dēļ un jāmeklē cits Patiesības avots. Bet tā kā mēs neizvēlamies par pamatmērķi meklēt Evaņģēlijos Patiesību, bet tikai Evaņģēlijos izklāstīto skatījumu, abu antinomu norādījumu noliegšana nedos mums rezultātu par Evaņģēliju saturu.

2. vienlīdzīgi pieņemt abus antinomas norādījumus. Tas ir neloģiski, jo divu pretstatu apvienošanās ir neiespējama.
3. pieņemt kādu no antinomiem norādījumiem un noraidīt otru. Tas būtu klasificējams kā patvaļība ekseģētikā un sekošana savām iegribām.
4. pieņemt kādu no diviem antinomiem norādījumiem un atbilstoši tam racionāli interpretēt otru. Pētot rakstus, mēs mēģināsim izdarīt tieši šo izvēli.

Tēze „Jēzus ir Dievs”

Tēzes “Jēzus ir Dievs” aizstāvji pamato savu tēzi ar vairākiem norādījumiem Bībelē. Jāņa Evaņģēlijā ir stāsts par to, ka Jēzus, templī būdams, skaidroja jūdiem, kas viņš patiesībā ir:

Jūdi Viņu ielencā un sacīja Viņam: "Cik ilgi Tu mūs turēsi neziņā? Ja Tu esi Kristus, saki mums to skaidri!"

Jēzus viņiem atbildēja: "Es jums esmu teicis, bet jūs neticat. Darbi, ko Es daru Sava Tēva Vārdā, nodod liecību par Mani.

Bet jūs neticat, jo nepiederat pie Manām avīm.

Manas avis dzird Manu balsi, Es tās pazīstu, un viņas Man seko.

Un Es tām dodu mūžīgo dzīvību, un viņas nemūžam neies bojā, un neviens tās neizraus no Manas rokas.

Mans Tēvs, kas Man tās devis, ir lielāks par visiem, un neviens neko nevar izraut no Tēva rokas. Es un Tēvs, mēs esam viens." [Jāņa 10:24-30]

Jau no paša sākuma monologā tiek izmantoti nemateriāli, abstrakti salīdzinājumi. Jēzus sāk sarunu ar metaforām. Viņa avis ir viņa mācekļi, kuri seko viņam, par ko caur viņu iegūst mūžīgo dzīvību jeb Paradīzi. Jēzus zina, ka viņa mācekļi paliks ar viņu, viņš norādīja tiem taisnu ceļu. Dievs dāvājis tiem vadību un tie nenomaldīsies. Un tajā Jēzus ar Dievu ir vienoti – viņš ir Dieva instruments uz zemes, lai tie, kas sekos Jēzum, sekotu Dieva norādījumiem caur viņu. Jēzus ir Dieva pusē un Dievs ir viņa pusē. Tāda ir vienotība starp viņiem abiem – viņu mērķi un gribā. Nevis būtībā.

Jāņa evaņģēlijā šāds vienotības izteiksmes veids ir minēts vairākkārt. Piemēram, Jēzus saka par saviem mācekļiem:

“Bet ne par viņiem vien Es lūdzu, bet arī par tiem, kas caur viņu vārdiem Man ticēs. Lai visi ir viens, itin kā Tu, Tēvs, Manī un Es Tevī, lai arī viņi ir Mūsos, lai pasaule ticētu, ka Tu Manī esi sūtījis. Un to skaidrību, ko Tu Man esi devis, Es esmu devis viņiem, lai viņi ir viens, tāpat kā Mēs esam viens: Es viņos un Tu Manī, ka viņi ir pilnīgi viens.” [Jāņa 17:20-23]

Pēc Jēzus dievišķīguma piekritēju domu gājiena ir taisnīgi uzskatīt, ka mēs visi esam Dievi, kā teikts šajā pantā. Taču viņi paši atzīst, ka šeit interpretācija ir ne tikai pieņemama, bet ir

arī obligāta. Tātad, vienotība pati par sevi ir nekategorisks, interpretācijas pieņemošs pierādījums.

Jūdi, nevēloties Jēzu pieņemt, piekasās viņa vārdiem. Viņi saprot Jēzus vārdus “Es un Dievs esam viens,” jo labi zina to, ka viņu valodā šādas metaforas ir pieņemamas, turklāt viņu pašu rakstā ar šādu saistību un vienotību ar Dievu ir raksturoti viņi paši:

“Es teicu: “Jūs esat dievi un visi esat Visuaugstākā dēli!” [Psalmi 82:6]

Jēzus mēģina viņiem to atgādināt un jautā saviem apsūdzētājiem:

“Daudz labu darbu Es jums esmu rādījis, kas nāk no Tēva. Kura darba dēļ jūs Mani gribat nomētāt?” [Jāņa 10:32]

Ievērojami ir tas, ka Jēzus jautā, par ko gan viņi grib viņu sodīt, nevis apstiprina viņu pārsteigumu un saka: “Es saprotu, ka jūsu reliģijā cilvēks nevar būt Dievs, tomēr es tiešām esmu Dievs.” Saņemot no jūdiem viņu naidīgas tieksmes mutisku pamatojumu, kas, ņemot vērā to, ka jūdi Jēzu saprata, ir nekas vairāk kā piekasišanās, Jēzus paskaidro viņiem savu vārdu būtību:

“Jūdi Viņam atbildēja: “Nevis laba darba dēļ mēs Tevi gribam nomētāt, bet Dieva zaimošanas dēļ, tāpēc ka Tu, cilvēks būdams, dari Sevi par Dievu.”

Jēzus viņiem atbildēja: “Vai nav rakstīts jūsu bauslībā: Es esmu sacījis, jūs esat dievi. - Ja raksts tos nosaucis par dieviem, uz kuriem attiecas šie Dieva vārdi, un raksti nevar tikt atcelti, vai tad Tam, ko Tēvs ir svētījis un sūtījis pasaulē, jūs drīkstat pārnest Dieva zaimošanu, ka Viņš sacījis: Es esmu Dieva Dēls?” [Jāņa 10:33-36]

Jēzus labi saprot, ka jūdi viņu saprata, un saprot, ka viņu pamatojums ir neobjektīvs, tāpēc tālāk nemēģina taisnoties, bet gan parāda tiem nevis to, kāpēc viņš teica: “Es un Tēvs – mēs esam viens”, bet gan to, kāpēc viņi nedrīkst viņam pārnest šādas attiecības ar Dievu:

“Vai nav rakstīts jūsu bauslībā: Es esmu sacījis, jūs esat dievi. - Ja raksts tos nosaucis par dieviem, uz kuriem attiecas šie Dieva vārdi, un raksti nevar tikt atcelti, vai tad Tam, ko Tēvs ir svētījis un sūtījis pasaulē, jūs drīkstat pārnest Dieva zaimošanu, ka Viņš sacījis: Es esmu Dieva Dēls?” [Jāņa 10:34-35]

Jēzus saka: Psalmos Dievs nosauca par dieviem jūs pašus, tāpēc, ka jūs, cilvēki būdami, pārstāvat Dievu un uz jums zīmējas Dieva vārdi, tad kā dēļ jūs pārmetat man, sakot, ka es, cilvēks būdams, daru sevi par Dievu, ja es pārstāvu Dievu un uz manis zīmējas Dieva vārdi? Kādēļ, ja jūsu rakstā jūs paši esat nosaukti par dieviem tikai tāpēc, ka pieturaties pie Dieva dotiem likumiem, jūs pārmetat man to, ka es saucu sevi par Dieva dēlu? Jo dievi ir augstāks statuss par Dieva dēlu.

Tas ir acīmredzami, ka metaforas “Es un Tēvs – mēs esam viens” nozīme ir identiska “saucu sevi par Dieva dēlu” nozīmei un abas metaforas kopā ir minētas Psalmos: “Jūs esat dievi un visi esat Visuaugstākā dēli!” Tas ir tāpēc, ka jūdi pārmet Jēzum Dieva zaimošanu, pamatojot to ar viņa vārdiem “Es un Tēvs, mēs esam viens”, nosoda viņu “Dieva zaimošanas dēļ, tāpēc ka Tu, cilvēks būdams, dari Sevi par Dievu.” Tad Jēzus pamato viņu apsūdzības zaimošanā

nepamatotību: “vai tad (..) jūs drīkstat pārņemt Dieva zaimošanu, ka Viņš (Jēzus) sacījis: Es esmu Dieva Dēls?” Jēzus atkārtoti vārdu “zaimošana” lai veidotu saikni starp to, ko par zaimošanu noturēja jūdi un to, ko teiks viņš, tādējādi norādot, ka vārdi “Es esmu Dieva dēls” ir skaidrojums viņa vārdiem “Es un Dievs esam viens”, kurus jūdi saprata kā “dari sevi par Dievu”. Tālāk Jēzus, lai jūdus pārliecinātu, aizsūta viņus pie viņu pašu rakstiem, lai viņi paši paskatās, ko nozīmē “būt par dievu” un “būt par Dieva dēlu”. Kā redzam, nekas neliek domāt, ka Jēzus apstiprina savu dievišķīgumu. Psalmi ļauj cilvēkam, kurš pārstāv Dievu un Viņa tiesības uz zemes, saukt sevi gan par vienotu ar Dievu, gan par dievu, gan par Dieva dēlu – tie visi ir epitēti, kuros drīkst saukties Dievam tuvs cilvēks un tāds nav jāuztver kā Dieva fiziskais dēls vai Viņa dievišķā būtība miesā.

Šis pants pavisam skaidri definē Jēzus terminoloģiju “Dieva dēls” – tas ir tāds, kuru Dievs ir svētījis, nevis no Dieva dzimušais cilvēks-dievs. Tāpēc Jēzus saka jūdiem: vai tad ir aizliegts cilvēkam teikt, ka viņš ir Dieva dēls, ja Dievs viņu ir svētījis un sūtījis pasaulē? Protams, ka nē. Tāpēc ka šādi tos, kurus Dievs ir svētījis un sūtījis pasaulē, sauc Bībele. Kāpēc jūs man pārmetat līdzību Dievam, kad būšana par dieviem Psalmos ir attiecināma uz jums pašiem:

“Es teicu: “Jūs esat dievi un visi esat Visuaugstākā dēli!” [Psalmi 82:6]?

Autoritatīvs Bībeles komentētājs A.Lopuhins skaidro vārdus “Jūs esat dievi un visi esat Visuaugstākā dēli!” šādi:

“Tas ir – pārstāvji un tuvākie Dieva gribas justīcijas lietās izpildītāji uz zemes.”
[Bībeles skaidrojums. A.P. Lopuhins, 81. psalms, 849.lpp]

Klasiska autoritāte Jamieson Fausset komentē šādi:

“Kaut arī Dievs atzina viņu cieņu (nevis būšanu par dieviem vai Dieva dēliem tiešajā burtiskajā nozīmē – autora komentārs), Viņš [tomēr] atgādina viņiem par viņu mirstību.” [Jamieson Fausset, 82. Psalmā skaidrojums]

Matthew Henry komentē šādi:

“Viņš nosauca viņus par dieviem tāpēc, ka caur viņiem nāca Dieva vārds, un mūsu Glābējs to atklāj Jāņa 10:35.” [Matthew Henry, 82. Psalmā skaidrojums]

To pašu apliecina arī tādi komentētāji kā John Grill un evaņģēlists John Darby. Var secināt, ka Jēzus dievišķīguma pamatojums ar šiem pantiem ir ļoti vājš, izrauts no Jēzus paskaidrojumu konteksta un nekādā ziņā nav kategorisks.

Nākošā vieta, kuru kristieši uzskata par Jēzus dievišķās dabas proklamēšanu ir Jāņa Evaņģēlija 8. nodaļas beigas. Nodaļā tiek stāstīts, ka Jēzus strīdējās ar jūdiem templī. Strīda noslēgumā Jēzus apliecina, ka Ābrahāms “kļuva liksms, noprazdams, ka redzēs Manu dienu, un viņš to redzēja un priecājās par to.” Tālāk jūdi, domādami, ka Jēzus apgalvo, ka ir ticis ar Ābrahāmu, jautā: “Tev vēl nav piecdesmit gadu, un Tu būtu Ābrahāmu redzējis?” Tad Jēzus

atbildēja: “Patiesi, patiesi Es jums saku: pirms Ābrahāms tapa, esmu Es.” [Sk. Jāņa 8] Saprotams, ka abu Jēzus vārdu konteksts ir viens. Sakarība starp šiem diviem izteikumiem ir šāda: Ābrahāms redzējis “manu dienu”, noslēdzot derību ar Dievu par to, ka viņa dzimta tiks svētīta un no viņa pēcnācējiem tiks celti pravieši, kā arī viņa pēcnācējiem apsolutais Mesija. Ābrahāms priecājas tieši par šo derību un zināšanām par Mesijas atnākšanu, nevis par tikšanos ar pašu viņa laikā pastāvošo Jēzu. Jēzus atnākšana jau bija noteikta un šis notikums gaidīja savu laiku. Mesija Jēzus vēl pirms Ābrahāma eksistēja Dieva zināšanās un Viņa predestinācijā un tika atklāts Ābrahāmam viņam dotā solījumā.

Apgalvojums par to, ka Jēzus vēlas norādīt uz savu eksistenci vēl pirms Ābrahāma laika, ir nekategorisks. Tas tāpēc, ka citās Bībeles vietās šāds konteksts tiek izmantots pavisam citās nozīmēs:

Šis Melhisedeks, Salemas ķēniņš, visuaugstākā Dieva priesteris, sastapās ar Ābrahāmu, kad tas atgriezās no ķēniņu sakāves, un viņu svētīja; viņam Ābrahāms arī piešķīra desmito tiesu no visa; viņš vispirms ir taisnības ķēniņš, tā viņa vārds tulkojams, bet tad arī Salemas ķēniņš, tas ir - miera ķēniņš, bez tēva, bez mātes, bez cilts raksta; viņam nav ne dienu sākuma, ne mūža gala, bet, Dieva Dēlam līdzināms, viņš paliek priesteris mūžam. [Ebrejiem 7:1-3]

Ja pieņemt Jēzus dievišķīguma aizstāvju argumentu par to, ka šādi izteicieni norāda uz dievišķīgumu, tad vai viņi tik pat droši varēs apgalvot, ka šajā vēstulē minētais priesteris ir dievišķa būtne?

Tagad iztēlosimies pretējo un pieņemsim, ka Jēzus gribēja tiem pateikt, ka bija eksistējis Ābrahāma laikā un ir ticies ar viņu tad, kad Ābrahāms kļuva līksms. Vismaz šāds konteksts ir acīmredzams, ja mēs pieņemsim, ka Jēzus grib apstiprināti atbildēt uz jūdu jautājumu: “Un Tu būtu Ābrahāmu redzējis?” Šāda Jēzus atbilde pārrautu sakarīgu implikāciju ar iepriekšējo Jēzus apgalvojumu par to, ka Ābrahāms ir redzējis viņa dienu, nevis viņu pašu, un priecājās par viņa dienu, nevis viņu pašu. Tāpēc apgalvojums par to, ka Jēzus apstiprina savu pastāvēšanu Ābrahāma laikā nestāv loģiskā implikācijā ar Ābrahāma līksmas un prieka iemeslu.

Taču, ja mēs pieņemsim to, ka Ābrahāms palika līksms par Jēzus dienu, nevis viņu pašu, kā tas arī ir saprotams no Jēzus vārdiem pantā, tad loģiskas implikācijas trūkums būtu nevis Jēzus vārdos, bet jūdu jautājumā, un tas liktu Jēzum izvairīties atbildēt uz viņu neloģisku jautājumu. Tāpēc viņa atbildi: “Pirms Ābrahāms tapa, esmu es” kā apgalvojumu par savu pastāvēšanu nevar saprast kā apstiprinošu atbildi uz jūdu prasību apliecināt savu eksistenci Ābrahāma laikā. Ir jāpieņem pretējs skaidrojums, kuru mēs jau izskatījām sākumā.

Šādam skaidrojumam (par to, ka Jēzus runā par Dieva solījumu Ābrahāmam celt viņa pēctečos Mesiju, nevis personīgu tikšanos ar Ābrahāmu) piekrīt A. Lopuhins, sakot komentāros:

“Kristus, acīmredzami, runā par starpību starp to līksmu, kuru Ābrahāms sajūta tad, kad saņēma cerības uz viņam dota solījuma piepildīšanos, un to, kuru viņš sajūta tad, kad ieraudzīja, ka viņa cerības piepildījās. Mēs ar to domājam solījumu par pēctečiem, kuru saņēma Ābrahāms. Tā kā ar Īzāka dzimšanu tika saistīti solījumi par visas pasaules topošu svētību caur Mesiju, Jēzum bija visas tiesības sacīt, ka Ābrahāms, līksmojot par dēla piedzimšanu, tajā pašā laikā, to neapzinoties, līksmoja

par Mesijas dzimšanu: Īzākā viņš ieraudzīja jau topošu Mesiju-Kristu.” [Bībeles skaidrojums A.P. Lopuhins. Jāņa 8:56 skaidrojums, 870.lpp]

Un pieņemamā kontekstā stāsts izskatās šādi: Jēzus saka jūdiem, ka Ābrahāms zināja par mani un priecājās jau tad, kad viņam tika dots Dieva solījums. Jūdi savas neticības dēļ kārtējo reizi nesaprot Jēzus teikto, un jautā: Vai tad tu ar Ābrahāmu esi ticies? Uz šo pārpratumu Jēzus atbild, ka vēl pirms Ābrahāms tapa, es jau pastāvēju Dieva plānā un Dieva gribā dot Ābrahāmam solījumu par manis atnākšanu. Jūdu atkal savas neticības dēļ nesaprot Jēzus vārdus un ceļas nomētāt viņu ar akmeņiem.

Jāņa evaņģēlijā ir vēl cita vieta, kuru uzskata par pierādījumu Jēzus dievišķīgumam. Pirmajā nodaļā autors raksta: “Vārds bija Dievs” [1:1], tad seko: “Un vārds tapa miesa un mājaja mūsu vidū.” [1:14] Loģiskā implikācija starp abām premisām veido tēzi “Jēzus, kurš bija vārds, kas tapa miesa, ir Dievs.” Taču turpinot lasīt, uzejam vārdiem: “Dievu neviens nekad nav redzējis. Vienpiedzimušais Dēls, kas ir pie Tēva krūts, tas mums to ir darījis zināmu.” [1:18] Turpinot loģisku implikāciju starp nu jau trim premisām, tēze pārtop par apgalvojumu “Jēzus, kurš bija vārds, kas tapa miesa un mājaja mūsu vidū, ir Dievs, un Viņu neviens nekad nav redzējis.” Pašsaprotami, ka, ja Jēzus būtu Dievs, ļaudis Dievu redzētu, taču pēdējais pants to noliedz. Un, ja Jēzus nebūtu Dievs, tad būtu iespējama viņa vērošana, bet tas noliegtu ideju par to, ka viņš ir tas vārds, kurš ir Dievs. Tāpēc varam secināt, ka Jāņa evaņģēlija sākums runā par diviem antinomiem apgalvojumiem. Jēzus dievišķīgums tiek apstiprināts un noliegts vienlaikus. Pastāv vairāki paņēmieni, kā izšķirties starp vairākiem antinomiem apgalvojumiem vienā kontekstā. Pretrunu pētījumos ir noteikti vairāki nosacījumi, ar kuriem pretrunu tekstos drīkst uzskatīt par pretrunu. Noskaidrosim šos nosacījumus un minēsim to attiecību ar Jāņa 1. nodaļas sākumā sniegto antinomu informāciju. Neatrisināma pretruna var būt tikai ar šādiem nosacījumiem:

1. Abos tekstos izteiktajiem norādījumiem jābūt pretrunīgiem. Vienam no tekstiem ir jānorāda uz pretēju otrā tekstā norādītajai domu. Abi antinomu apgalvojumi evaņģēlijā ir pretrunīgi.
2. Abiem norādījumiem tekstā ir jānorāda uz vienu un to pašu būtību vai vietu. Abi antinomi apgalvojumi evaņģēlijā runā par vienu un to pašu objektu – Dievu (Vārds ir Dievs un Dievu neviens nekad nav redzējis).
3. Abiem tekstiem jābūt saturošiem argumentu. Ja viens no tekstiem nesatur argumentu, nevar uzskatīt, ka tie stāv pretrunā viens otram. Abi antinomi apgalvojumi Evaņģēlijā satur argumentu, tie abi ir pieņemami kā arguments (ja diskusijas pēc piekrist kristiešiem, ka Jāņa domas ir arguments).
4. Abiem pamatojumu argumentācijas spēkam jābūt vienādam. Un tas ir nosacījums, kurā abi antinomi apgalvojumi atšķiras. Apgalvojums par Jēzu kā mūžīgu vārdu, kas ir Dievs, ir Jāņa, cilvēka, izteiktās domas, kuras Jānis neapstiprina ar atklāsmi². Bet apgalvojums

² Neviens nevar precīzi noteikt, no kā Jāņa evaņģēlija autors pārņēma šādu Vārda (Logosa) konceptu. Reliģiskos rakstos nepastāv nevienas liecības par Logosa koncepta avotu un tāpēc eksegēti mēģina to uzminēt. Skaidrojot šī evaņģēlija autora domas par Logosa rašanos, eksegēts A. Lopuhins raksta:

“No kā Jānis pārņēma mācību par Logosu? Izplatītākais viedoklis rietumos ir attiecināt mācības par Logosu rašanos uz jūdu-aleksandriskās filozofijas ietekmi, kurā arī pastāvēja iztēlojums par Logosu kā

par to, ka Dievu neviens nekad nav redzējis, ir atklāsme, Jēzus, Dieva pravieša un sūtņa, teiktais, kā par to pavēsta Jāņa 1:18.

Evaņģēlija teksta analīze parāda pretrunu tekstā, jo pētot tikai tekstu, mēs necenšamies atrast tajā veidu, kā pretrunas gadījumā rīkoties ticīgajam cilvēkam, bet cenšamies vien konstatēt to, par ko teksts pavēsta. Meklējot Patiesību, skatījums ir cits. Objektīvs Patiesības meklētāja skatījums parāda, ka Jēzus vārdi ir spēcīgāks arguments par Jāņa izteikto pieņemumu, jo Jēzus ir pravietis un sūtņis, kurš stāsta tikai patiesību, bet Jānis ir notikumu atstāstītājs un pieņemumu izteicējs, kas nav pasargāts no kļūdām. Tāpēc Patiesības meklētājam ir jāatsakās no Jāņa ārpus atklāsmes izteiktās dogmatikas un jāpieņem Jēzus atklāsmē sludinātā mācība par to, ka Dievu neviens nekad nav redzējis. Sadaļa par tēzes “Jēzus nav Dievs” aizstāvēšanu būs runa par to, kāpēc šī tēze ir pamatota ar kategoriskiem un autoritatīviem pamatojumiem, kuri ir tik lielā skaitā, ka viena šāda Jāņa liecība par Jēzus dievišķīgumu nevis pārspēj tos, bet tiek noraidīta kā argumentu nesaturoša un netipiska.

Cita vieta Jāņa evaņģēlijā, kurā Toms saka Jēzum: “Mans Kungs un mans Dievs!” [20:28] virspusēji norāda uz Jēzus dievišķīgumu, bet tā stāv pretrunā Jēzus teiktajam tajā pašā nodaļā:

starpnieku starp pasauli un Dievu. Par galveno šīs idejas paudēju jaunākie zinātnieki uzskata Aleksandrijas jūdu Filonu (mira 41. gadā pēc Jēzus dzimšanas). Bet mēs nevaram piekrist šādam pieņemumam (...) Citi ekseģēti uzskata, ka Jānis savā mācībā par Logosu balstās seno jūdu mācībā par Memru – augstāko būtņi, caur kuru Dievs atklājas un ieiet kontaktā ar jūdiem un citiem cilvēkiem. Šī būtne ir personīga, gandrīz kā Jahves eņģelis, bet jebkurā gadījumā, tā nav Dievs un nav Mesija. No tā kļūst skaidrs, ka starp Memru un Logosu nav pat ārējas līdzības. (...) Visbeidzot, daži ekseģēti saskata Jāņa mācības sakarību ar dažām Vecās derības grāmatām par radošo Dieva vārdu (Psalmi 33:6) un Dieva gudrību (S. pamācības 3:19), taču pret šādu pieņemumu liecina tas, ka šī viedokļa aizstāvju norādītajās vietās Dieva vārda personiska īpašība atklājas pārāk vāji. (...) Tā kā visādi pieņēmumi par Jāņa mācības par Logosu pārņemšanu no kāda jūdu vai jo vairāk pagānu avota nav pieņemami, var taisnīgi secināt, ka viņš to ir pārņēmis no tiešas atklāsmes, ar kuru viņš tika pagodināts savās biežās sarunās ar Kristu.” [Bībeles skaidrojums. A. P. Lopuhins 841. lpp]

Šajā sakarā jāsaņem, ka Jāņa evaņģēlija autorība tiek apšaubīta un vairākums pētnieku noslēdz, ka to nav rakstījis notikumu aculiecinieks: [http://en.wikipedia.org/wiki/Gospel_of_John#Authorship] Turklāt A. Lopuhins apstrīd Jāņa evaņģēlija autora ietekmēšanos no citiem teoloģiskiem novirzieniem un pieņem lēmumu par viņa ietekmēšanos no tiešās atklāsmes, izlaižot vairākas citas iespējas, kuru starpā ir arī Evaņģēlija autora personisku uzskatu izklāstījums. Evaņģēlija autors, jūtot atbildību atklāsmes priekšā, attiecina vārdus “Dievu neviens nekad nav redzējis” uz Jēzus atklāto atklāsmi, taču viņš to nedara, kad runā par Logosu, kas liek apšaubīt A. Lopuhina izteikto versiju par Logosa formulējuma atklāsmisko rašanos. Ja Logosa teoloģija būtu pārņemta no Mesijas, autors, visticamāk, pateiktu par to to pašu, ko viņš saka par teoloģisku normu “Dievu neviens nekad nav redzējis” – proti, ka „*Vienpiedzimušais Dēls, kas ir pie Tēva krūts, tas mums to ir darījis zināmu.*”. Vēl viens fakts liecina par to, ka Logosa formulējums pirmajos piecos pantos nav attiecināms uz Jēzus mācību, ir tas, ka Evaņģēlijos atstāstītās Jēzus liecībās mēs neatrodam nekādu apstiprinājumu šādam Jāņa evaņģēlija autora Logosa skaidrojumam. Tas viss lika dažiem zinātniekiem apšaubīt Logosa skaidrojuma sākotnēju piederību Jāņa evaņģēlija tekstam. Ruslans Hazarzar savā darbā “Cilvēka dēls. Kritiska kanonisko Evaņģēliju analīze” raksta: “Zinātnē pastāv viedoklis par to, ka 1.-5. panti no Jāņa evaņģēlija no sākuma veidoja Logosa godinošu himnu un tikai vēlāk šo himnu attiecināja uz Jēzu un redaktors to ierakstīja Evaņģēlija tekstā. Tiešām, izņemot pirmo nodaļu, Jāņa evaņģēlijā Logoss netiek pieminēts ne Jēzus vārdos, ne evaņģēlista stāstījumos.” [<http://khazarzar.skeptik.net/books/kh/eyagel.htm>] Secinājumā jāsaņem, ka pētnieku vairākuma slēdziens par Jāņa evaņģēlija autora neapustulisko rašanos un idejas par Logosu apšaubāmu sakaru ar atklāsmi, mēs varam gandrīz viennozīmīgi pateikt, ka Logosa formulējums ir ārpus reliģisko dogmu avotu robežām un nevar argumentācijas spēkā sacensties ar Jēzus darbiem un vārdiem, kuri kategoriski un autoritatīvi liecina par viņa nedievišķīgumu.

“Es aizeimu pie sava Tēva un jūsu Tēva, pie sava Dieva un jūsu Dieva.” [20:17] Secinājums ir līdzīgs tam, kuru izdarījām iepriekšējā apgalvojumā. Tekstuāla analīze parāda pretrunu, bet interpretācijas iespējas liek izvēlēties starp diviem antinomiem apgalvojumiem vienu kā pamatu, un otru kā interpretējamu vai, ja interpretējums nav iespējams, noraidāmu. Bez šaubām, paša Jēzus apgalvojums par to, ka viņam pašam ir Dievs, tāds pats kā mums, ir spēcīgāks arguments par Toma apgalvojumu, ka Jēzus ir Dievs, vairāku iemeslu dēļ:

1. Jēzus vārdi par atšķirību starp sevi un Dievu, turklāt pielīdzinot sevi līdzās mums pašiem attiecībā pret Dievu, ir interpretāciju nepieņemošs, kategorisks, autoritatīvs norādījums. Bet Toma vārdi pieņem iespēju tikt interpretētiem.
2. Toma vārdi var būt interpretēti šādi: viņš izbrīnā iesaucas: ar vārdiem “Mans Kungs” domājot Jēzu, bet ar vārdiem “mans Dievs” domājot Dievu. Var interpretēt arī kā izbrīnu, piesaucot tikai Dievu: “[Ak,] mans Kungs un mans Dievs!” līdzīgi tam, kā iesaucas jebkurš ticīgais, ieraugot ko neparastu. Neviens necentīsies interpretēt ogotāja izbrīnu “Ak, mans Kungs, ak, mans Dievs!”, ieraugot deguna priekšā mežacūku, kā mežacūkas pielūgšanu un dievināšanu.
3. Evaņģēlijos [Mat. 19:17, Marka 10:18, Lūkas 18:19] mēs sastopam tieši pretēju Jēzus reakciju, kad kāds vīrietis viņu līdzina Dievam (nerunājot jau par to, lai tieši sauktu par Dievu): Bet kāds priekšnieks Viņam jautāja:

"Labo Mācītāj, kas man jādara, lai es iemantotu mūžīgu dzīvību?" Bet Jēzus tam sacīja: "Ko tu Mani sauci par labu? Neviens nav labs, izņemot vienīgi Dievu. [Lūkas 18:18-19]

Ja Jēzum būtu pieņemams tas, ka viņu sauc par Dievu, atbilde būtu: “Tu pareizi darīji, ka sauci mani par Labu, jo neviens nav Labs, kā tikai vienīgi Dievs, kas ir Es.” Meklējot sakarību starp abiem Jēzus vārdiem Jāņa 20. nodaļā, jāsaka, ka Toma vārdu interpretācija attiecīgi 2. punktā minētajam skaidrojuma ir nepieciešama.

4. Šāda interpretāciju nepieņemošā Jēzus reakcija ir sastopama trijos evaņģēlijos, bet interpretāciju pieņemošā reakcija uz Toma vārdiem – vienā. Tekstu kritikā šādi teksti tiek saukti par netipiskiem (kad viens vai daži apgalvojumi ir pretrunā daudz lielākam apgalvojumu skaitam par to pašu lietu) un tiek noraidīti kā kļūdaini, stāvoši pretrunā ticamākai, varbūtīgākai tekstu daļai, it īpaši tad, ja tie pieņem interpretāciju, bet tai pretrunā stāvošā lielākā daļa tādu nepieņem. Tas arī liecina par to, ka Toma vārdiem jābūt interpretētiem no kristiešu traktējuma atšķirīgā nozīmē.

Jēzus dievišķīguma aizstāvjiem ir vēl virkne dažādu liecību par Jēzus dievišķīgumu, kuri ir minēti Apustuļu darbos un Pāvila vēstulēs. Mēs atbildam ar to, ka Apostoļu darbi ir apšaubāmas autorības darbs [http://en.wikipedia.org/wiki/Authorship_of_Luke-Acts], līdzīgi virknei Pāvila vēstuļu, kuru autorība nav precīzi nosakāma vai precīzi noteikta, ka autors nebija viņš [http://en.wikipedia.org/wiki/Paul_the_Apostle#Authorship]. Abiem darbiem jābūt uzskatītiem par pēcatklāsmes, pēcJēzus vēstījumiem, kuri satur cilvēku domas un interpretācijas, kas nesniedzas līdz atklāsmes līmenim un tāpēc nevar kalpot par avotu Jēzus sludinātās vēsts noteikšanā bez atsauces uz autentiskiem Jēzus vārdiem, ja mēs meklējam Patiesību, un vismaz Jēzus vārdus atstāstošu tekstu Evaņģēlijā, ja mēs cenšamies veikt pareizu tekstuālu Evaņģēliju analīzi.

Par eņģeļiem Viņš saka: kas Savus eņģeļus dara par vējiem un Savus sulaiņus par uguns liesmām, - bet par Dēlu: Tavs tronis, Dievs, paliek mūžu mūžos, un taisnības zizlis ir Viņa valdnieka varas zizlis. [Ebrejiem 1:7-8]

Bez atsauces uz šiem Dieva vārdiem atklāsmes nesēju, t.i. praviešu³, teiktajā šāds Pāvila skaidrojums nav pieņemams kā arguments dogmatikā par Dievu, jo zināšanu par Dievu avots ir praviešiem dotā atklāsmē, nevis cilvēka domas un slēdzieni. Jājautā Pāvilam, kas viņam lika secināt, ka minētajā citātā runa ir par Dēlu?

Kristieši atsaucas uz vairākiem pantiem Evaņģēlijos, kuros teikts, ka cilvēki Jēzus priekšā metušies ceļos un pielūdza viņu. Skaidrs, ka ar pielūgšanu tiek domāta nomešanas uz vaiga vai ceļiem, to atzīst arī paši kristieši, jo nevar parādīt nekādu atšķirību starp diviem jēdzieniem un arī tāpēc, ka viņi “nomešanos uz ceļiem” un “pielūgšanu” apvieno vienā argumentā, citējot gan vienkārši nomešanos, gan nomešanos kopā ar pielūgšanu viena argumenta ietvaros. Tāpēc pievērsot uzmanību šai sakarībai starp nomešanos ceļos un pielūgšanu, pamēģināsim saprast šos Evaņģēliju tekstus. Jēzus priekšā metušies gan jūdi, gan cittauteiši (gudrie vīri no austrumiem). Klasisks Bībeles komentētājs John Gill komentē gudro vīru praksi mesties ceļos šādi:

“un viņi pielūdza viņu kā caru, atdodot viņam tādu pašu pieklājības godu un cieņu, kādu viņi vēlējās dot pašu cariem un prinčiem, kuras praktizēšana sākās ar [valdnieku] Sairusu.” [Mat. 2:11 skaidrojums]

Skaidrs, ka šie gudrie vīri nav pielūguši savus carus. Nomešanos uz vaiga, kuru izdarīja gudrie vīri no austrumiem, nevar raksturot kā dievišķo pielūgšanu, ja nu vienīgi par goda paklanīšanos. Tas ir vairāku iemeslu dēļ:

1. Tāpēc, ka šādi viņi sveicināja savus karaļus, carus un godājamus cilvēkus.
2. Tāpēc, ka Marija, jūdiete, kura pielūdza vienu Dievu un nav zinājusi par to, ka viņas dēlu sauks par Dievu, nav viņiem pārmetusi pielūgšanu.
3. Tāpēc, ka viņi nejautāja mājas iemītniekiem: “Kur ir Dievs?” vai “Kur ir dievišķais bērns?”, bet gan “Kur ir jaunpiedzimušais Jūdu ķēniņš?”, kas apliecina to, ka viņi to godināja un sveicināja pēc savām paražām kā ķēniņu, nevis Dievu.

Ir citi panti, kuros stāstīts, ka paši jūdi ir krituši viņa priekšā uz ceļiem un pielūdza viņu. Pielūgšana ir tā pati krišana ceļos, kura bija zināma jūdu tradīcijā un bija atļauta prakse, kura nebija pretrunā viendievībai, jo netika klasificēta kā dievišķā pielūgšana. Par to mēs varam pārliedzināties, lasot jūdu vēsturi Vecajā derībā:

Un notika, kad Jozua bija pie Jērikas, ka viņš pacēla savas acis, un redzi, tur viņam pretī stāvēja kāds vīrs, kuram rokā bija atvērts zobens, un Jozua gāja pie viņa un jautāja: "Vai tu esi mūsu

³ Ar vārdu pravietis islāmā saprot tikai tādu cilvēku, ar kuru Dievs ir kontaktējies caur atklāsmi, nevis katru cilvēku, kurš pretendē uz zināšanām par nākotnē paredzētiem vai pagatnē notikušajiem notikumiem. Bībelē vārdam pravietis ir daudz izvērstāka nozīme.

cilvēks vai mūsu pretinieks?"

Bet tas sacīja: "Nē, bet es esmu tagad nācis kā Tā Kunga karaspēka virspavēlnieks." Tad Jozua metās zemē uz sava vaiga un to pielūdza un viņam sacīja: "Ko mans Kungs grib teikt Savam kalpam?"

Tad Tā Kunga karaspēka virspavēlnieks sacīja Jozuam: "Novelc savas kurpes no savām kājām, jo vieta, kur tu stāvi, ir svēta." Un Jozua tā arī darīja. [Jozuas 5:13-15]

Kā redzam, Jozua, Dieva kalps un sūtnis nometās ceļos Dieva eņģeļa priekšā, godinot viņu, un šāds akts tika nosaukts par pielūgšanu. Taču šāda pielūgšana pārnestā nozīmē bija cieņas un padevības izrādīšanas akts, nevis dievišķā pielūgšana. Vai tad mēs pieņemsim, ka Jozua dievišķi pielūdza līdzās Dievam Dieva eņģeli? Protams, ka nē, jo Jozua bija viena Dieva kalps un sūtnis, kurš nekad nepielūdza citus Dieva vietā. To, ka šāda nomešanās tika nosaukta par pielūgšanu pārnestā nozīmē, apliecina arī fakts, ka Dieva eņģelis nepārmeta Jozua sevis pielūgšanu. Šis atgadījums ar Jozua un eņģeli ir identisks ar tiem atgadījumiem, kuri notika ar Jēzu un jūdiem. Nav nekāda pamata uzskatīt, ka daži jūdi Jēzu dievišķi pielūdza, tāpat kā Jozua nepielūdza dievišķi eņģeli.

Par to var pārliecināties, lasot arī stāstu par Jāzepu, kurā Jāzēpa brāļi trīs reizes krituši pie zemes Jāzēpa priekšā pēc tam, kad Jāzēps ieraudzīja divus sapņus par kūlīšiem un planētām, kuras klanījās viņam [Sk. I Moz. 37:5-9]:

Bet Jāzēps bija zemes pārvaldnieks un labības pārdevējs visiem zemes iedzīvotājiem. Kad Jāzēpa brāļi nāca un klanījās līdz zemei viņa priekšā, [I Moz. 42:6]

Kad Jāzēps ienāca namā, tad viņi tam pienesa dāvanu, kas atradās viņu rokās, un tie klanījās viņa priekšā līdz zemei. [I Moz. 43:26]

Un Jūda un viņa brāļi gāja Jāzēpa namā, jo tas vēl tur bija, un tie krita viņa priekšā pie zemes. [I Moz. 44:14]

Ir arī citas vietas Bībelē, kuras skaidri norāda uz to, ka palocīšanās, klanīšanās, nomešanās ir jūdu reliģijā atļauta prakse:

Un Ābrahāms cēlās un zemu palocījās tās zemes iedzīvotāju, Heta bērnu, priekšā. [I Moz. 23:7]

Bet viņš pats gāja tiem pa priekšu un palocījās septiņas reizes līdz zemei, kamēr tas tuvojās savam brālim.

Bet Ēsavs steidzās tam pretim un to apkampa, krita tam ap kaklu un to skūpstīja, un tie raudāja. Un viņš pacēla savas acis un ieraudzīja sievas un bērnus un sacīja: "Kas tie tur tev?" Un tas atbildēja: "Tie ir mani bērni, ar kuriem Dievs ir svētījis tavu kalpu."

Tad kalpones pienāca ar saviem bērniem un palocījās.

Arī Lea un tās bērni nāca un palocījās viņa priekšā. Un pēc tam pienāca Jāzēps un Rahēle, un arī tie palocījās. [I Moz. 33:3-7]

Un Mozus izgāja savam sievastēvam pretim un noliecās viņa priekšā, un noskūpstīja to, un viņi jautāja viens otram, kā klājas, un tad iegāja telī. [II Moz. 18:7]

Tas apliecina to, ka jūdu reliģiskā praksē mešanās uz ceļiem vai uz vaiga cita priekšā netika atzīta par dievišķo pielūgšanu un, pat ja tā tika nosaukta par pielūgšanu, tad tikai godināšanas nevis kalpošanas nozīmē.

Un, visbeidzot, Jēzus nāves nozīme kā Dieva uzvara pār nāvi un grēku ir Pāvila sludinātā mācība, nevis Jēzus stāstītais evaņģēlijs. Pāvila secinājumi par to, ko viņš ir zinājis par Jēzu, ir tikai viņa paša secinājumi, kuri stāv ārpus Jēzum dotās atklāsmes. Viņa secinājumi var kalpot par argumentu tikai tiem cilvēkiem, kuri uzskata Pāvila idejas un interpretācijas par Jēzus nāves nozīmi par patiesām. [Sk. Vai Pāvilam var ticēt? <http://www.umma.lv/?p=1580>] Ideja par uzvaru pār nāvi un grēku, kuru varēja izdarīt tikai Dievs (kāpēc?), ir pamatota tikai ar Pāvila domām, nevis liecībām no paša Jēzus.

Tēze „Jēzus nav Dievs”

Zināms, ka ar tēzi aizstāvošu pierādījumu apgāšanu ir par maz, lai pasludinātu tēzi par apgāztu. Tāpēc, ka apgāztie tēzi aizstāvošie argumenti var nebūt visi argumenti, kuri aizstāv tēzi, vai tēze var būt patiesa, bet nepierādāma ar formālu loģiku. Lai pilnībā apgāztu tēzi, ir nepieciešams pierādīt tās antitēzi. Tēzes “Jēzus ir Dievs” antitēze ir “Jēzus nav Dievs”. To mēs pierādīsim darba atlikušajā daļā. Jēzus saka:

“Bet šī ir mūžīgā dzīvība, ka viņi atzīst Tevi, vienīgo patieso Dievu, un to, ko Tu esi sūtījis, Jēzu Kristu.” [Jāņa 17:3]

Šajos vārdos Jēzus nedivdomīgi nošķir sevi un Dievu, turklāt attiecinot uz sevi sūtņa statusu, bet uz Dievu – dievišķīguma vienīgumu un patiesumu. Dieva nodalīšana no Jēzus ar saikli “un” norāda uz viņu atšķirībām pieminētajās īpašībās, proti, dievišķīguma patiesumā un vienīgumā. Šis pants ir kategorisks un nepieņem interpretācijas. Tā argumentācijas spēks ir autoritatīvs.

“Jūs esat dzirdējuši, ka Es jums esmu sacījis: Es aizeimu un atkal nākšu pie jums. Ja jūs Mani mīlētu, jūs priecātos, ka Es aizeimu pie Tēva, jo Tēvs ir lielāks nekā Es.” [Jāņa 14:28]

Jēzus skaidri liecina, ka Dievs ir lielāks par viņu. Dievs nevar būt mazāks par kaut ko, jo būšana par Dievu izslēdz iespēju būt pakārtotam kādam. Dievs var būt tikai Tas, kuram ir pakārtots viss un par kuru augstāk nav neviena. Mācība par Dievu hierarhiju ir totāls seno pagānu civilizāciju izdomājums, kuram nav nekāda sakara ar Patieso Dievu. To pašu apliecina citi Jēzus vārdi:

“Patiesi, patiesi Es jums saku: kalps nav lielāks par savu kungu, nedz sūtņis lielāks par to, kas viņu sūtījis.” [Jāņa 13:16]

Šeit Jēzus dod līdzību par kungu un kalpu runājot par sūtītāju Dievu un sūtņi Jēzu, atspoguļojot tajā padevības un pakārtotības līmeni starp kalpu un kungu un sūtītāju un sūtņi. Skaidrs, ka līdzība var būt patiesa tikai tad, ja tā atspoguļo patiesu vērtību attiecību realitātē. Tāpēc ir skaidrs, ka Jēzus vārdos sūtītājs Dievs ir kā kungs, bet sūtņis Jēzus ir kā kalps.

“Bet Jēzus viņai saka: "Neaizskar Mani, jo Es vēl neesmu aizgājis pie Tēva; bet ej pie Maniem brāļiem un saki tiem: Es aizeimu pie Sava Tēva un jūsu Tēva, pie Sava Dieva un jūsu Dieva.” [Jāņa 20:17]

Šeit Jēzus salīdzina sevi ar visiem pārējiem cilvēkiem un saka, ka viņam, tāpat kā mums, un mums, tāpat kā viņam, ir Dievs, kurš ir gan viņa, gan mūsu Dievs. Šis norādījums ir kategorisks un nepieņem interpretācijas, jo Dievam nevar būt Dievs, Dievs var būt tikai tam, kurš pats nav Dievs. Jēzus skaidri pasaka, ka Dieva priekšā viņš un mēs esam vienādi – mums visiem ir viens Dievs.

“Jēzus atbildēja: "Augstākais ir: klausies, Israēl, Tas Kungs, mūsu Dievs, ir viens vienīgs Kungs.” [Marka 12:29]

Šeit, vērsoties pie jūdiem, Jēzus sauc Dievu par mūsu Dievu. Saprotams, ka Jēzus runā arī par sevi, kas saka “mūsu Dievs”, jo “mēs” ir daudzskaitļa vietniekvārds, kas norāda uz 1. personu. Turklāt Jēzus apstiprina to, ka tas Kungs, kurš ir viņa un visas Izraēlas Dievs, ir viens vienīgs, tādējādi nošķirot sevi un dievišķīgumu un padarot sevi kā ikvienu no mirstīgajiem Izraēlas dēliem. Dievam nevar būt Dievs. Šis norādījums ir kategorisks un nepadodas interpretācijām.

“Un, kad Viņš bija izgājis uz ceļu, tad kāds pieskrēja un, ceļos nometies, Viņu lūdza: "Labais Mācītāj, ko man būs darīt, lai iemantoju mūžīgu dzīvību?" Bet Jēzus uz to sacīja: "Kāpēc tu Mani sauc labu? Neviens nav labs kā vienīgi Dievs.” [Marka 10:17-18]

Jēzus pavisam skaidri nošķir sevi un Dievu un pasludina, ka tikai Dievs var būt [pilnībā] labs, un tā kā viņš nav [pilnībā] labs, viņš nav Dievs. Jēzus izslēdz iespēju būt Dievam kādam, kurš nav [pilnībā] labs, un pārmet cilvēkam, kurš šādi raksturo viņu, kas norāda uz Jēzus nepiekrišanu šādam raksturojumam. Šis teksts ir kategorisks un autoritatīvs savā argumentācijā par labu Jēzus nedievišķīgumam.

Jēzum nepiemīt noteiktās dievišķās īpašības. Dievs nevar kaut ko nezināt, jo Dievs ir visu zinošs. Vairākas kristiešu konfesijas tiešajā nozīmē sludina to, ka Jēzus ir pasaules Radītājs. Kā gan Radītājs var nezināt to, ko Viņš radījis? Tas, protams, ir absurds. Paskatīsimies, vai Jēzus tiešām atbilst Dieva kritērijiem:

Bet dienu un stundu neviens nezina, ne debesu eņģeļi, ne Dēls, kā vien Tēvs. [Mateja 24:36]

Un, ieraudzījis no tālienes kādu vīģes koku, kam bija lapas, Viņš piegāja pie tā, vai tanī ko neatrastu; un, pie tā piegājis, Viņš neatrada nekā kā vien lapas, jo nebija vīģu laiks.

Un Jēzus sāka par to runāt un sacīja: "Lai neviens nemūžam vairs neēd augļus no tevis." Un Viņa mācekļi klausījās. [Marka 11:13]

Jēzus dievišķīgums izskatās absurdi uz šo divu pantu fona. Vai tad Dievam var piemist zināšanu trūkums? Dievs, pasaules Radītājs, nezina, kad iestāsies pasaules gals? Dievs, visas pasaules Radītājs, iet meklēt vīģes un nezina, kad ir Viņa radīto vīģu laiks!?

Nākošie panti liecina par to, ka Jēzum nav dievišķās gribas. Visa dievišķā griba pieder Dievam:

“Es no Sevis nespēju darīt nekā.” [Jāņa 5:30]

Un Viņš tai sacīja: "Ko tu gribi?" Viņa saka Tam: "Saki, lai šie abi mani dēli sēd Tavā valstībā viens Tev pa labo, otrs pa kreiso roku."

Bet Jēzus atbildēja un sacīja: "Jūs nezināt, ko lūdzat. (..) bet sēdēt pie Manas labās un kreisās rokas, to dot Man nepiederās; tas pienākas tiem, kam Mans Tēvs to sagādājis." [Mateja 20:21-23]

Tātad, vai var būt dievišķs tāds, kuram absolūti iztrūkst kāda personiska griba un vara rīkoties atbilstoši tai? Mums nav zināms neviens Bībeles apoloģēts vai ekseģēts, kurš neapgalvotu, ka Dievs, kļūstot par miesu, nezaudēja savas dievišķās īpašības, bet mainījās tikai eksistences forma. Kāpēc tad Jēzū mēs saskatām visuzinības un visuspējas rīkoties atbilstoši visupakļaujošai gribai trūkumu, nerunājot jau par spēju nomirt? Personiskas gribas neesamības dēļ Jēzus lūdz Dievu ietekmēt notikumus, kas, protams, izriet no tā, ka Jēzus nezina tālāko notikumu norīsi:

Un, nedaudz pagājis, Viņš krita uz Sava vaiga pie zemes, lūdza Dievu un sacīja: "Mans Tēvs, ja tas var būt, tad lai šis bikeris iet Man garām, tomēr ne kā Es gribu, bet kā Tu gribi." [Mateja 26:39]

Bet notika tanīs dienās, ka Viņš aizgāja uz kalnu Dievu lūgt; un Viņš pavadīja visu nakti Dieva lūgšanā. [Lūkas 6:12]

Daži kristieši interpretē Jēzus lūgšanas kā lūgšanas paraugdemonstrējumu mācekļiem, taču šis pants neliecina par to, ka šajā naktī Jēzum būtu klāt kāds māceklis, kuram viņš mācīja lūgšanu. Panta konteksts pats par sevi ir stipri atšķirīgs no pamācības tematikas epizodēm. Dieva lūgšana Dievam var būt iedomājama tikai pagānu hierarhiskos kultos. Un visbeidzot Marka un Mateja evaņģēlijā attēlotās krustā piesistā vīra ciešanās mēs saskatām tīri cilvēciskās šaubas un neizpratni par notiekošo piesaucot Dievu:

"Mans (!) Dievs (!), Mans Dievs, kāpēc Tu esi Mani atstājis?" [Mateja 27:46 un Marka 15:34]

Nobeigums

Rezumējot uzrakstīto, varam secināt, ka Evaņģēliju tekstu analīze parāda to, ka atsevišķi no konteksta izrauti panti liecina gan par Jēzus dievišķīgumu, gan par viņa nedievišķīgumu. Taču atgriežot visus pantus kontekstā, secinām, ka panti, kuri ārpus tā norāda uz dievišķīgumu, to vietās kontekstā vai nu zaudē nozīmi, vai pieņem tik pat pieņemamu pretējas nozīmes interpretāciju, vai tiek paskaidroti ar citu pantu palīdzību, vai citu ārējo iemeslu dēļ tiek noraidīti kā nepietiekošs arguments. Neviens pants, kurā Jēzus vārdi vai darbi liecinātu par dievišķīgumu, nesatur kategorisku, autoritatīvu, neinterpretējamu argumentāciju. Savukārt vairākums to pantu, kuros Jēzus darbi vai vārdi norāda uz viņa nedievišķīgumu, ir skaidri, kategoriski un nepieņem

iespēju tikt racionāli interpretētiem. Tāpēc Patiesības meklētājs var izdarīt tikai vienu secinājumu: viņam jāizvēlas nedievišķīgums kā pamats un saskaņā ar tematiskiem pantiem jāinterpretē ārpus konteksta saskatāmais dievišķīgums, nevis otrādi. Mēģināt pierādīt Jēzus dievišķīgumu nozīmē padarīt vēl lielāku kontrastu starp antinomiem apgalvojumiem, padarīt pretrunu vēl lielāku, jo Jēzus dievišķīgums tādējādi tikai attālinās no Jēzus nedievišķīguma, kurš tekstos ir konstants un nepadodas interpretācijai. Mēs varam secināt arī to, ka Jēzus dievišķīgums ir vēlākais Apustuļu darbu un Pāvila vēstuļu autoru un citu kristietības dibinātāju nepareiza izpratne par Jēzus būtību Evaņģēlijos.

VAI JĒZUS IR DIEVA DĒLS?

Lorenss B. Brauns. Tulkojis Salmāns Abū Dāvūds Petrovs

Dieva, Dāvida vai cilvēka dēls? Jaunajā Derībā, sākot ar pirmo pantu (Mateja 1:1), Jēzus tiek saukts par Dāvida dēlu četrpadsmit reizes, neskatoties uz to, ka Lūkas evaņģēlijs pavēsta par četrdesmit vienu paaudzi starp Jēzu un Dāvidu, bet Mateja evaņģēlijs – par divdesmit astoņām, attāls Dāvida radnieks, Jēzus, metaforiski var būt nosaukts par Dāvida dēlu. Kā tad mums jāsaprot vārdu salikums "Dieva dēls"?

Trilemma – parasts kristiešu misionāru pieņēmums par to, ka "Jēzus bija jukušais, vai melis, vai arī Dieva dēls". Piekritīsim, ka Jēzus nebija ne jukušais, ne arī melis. Tāpat būs jāpiekrīt tam, ka Jēzus bija nekas vairāk kā tas, par ko viņš pats sevi nosauca. Tad arī paskatīsimies uz to, kas tad viņš īstenībā bija. Jēzus nodēvē sevi par "cilvēka dēlu" diezgan bieži un pārliecinoši, bet kur tad viņš nodēvē sevi par "Dieva dēlu"?

Šeit mēs apstāsimies. Pirmkārt, ko nozīmē "Dieva dēls"? Neviena kristiešu sekta nepieņem to, ka Dievs izvēlējās Sev sievu un tā dzemdēja Viņam bērnu, un jo vairāk neviens nedomā, ka dzimumkontakta ar sievieti rezultātā Dievs dzemdināja ārļaulības bērnu. Bez tā visa, pieņēmums par to, ka Dievs fiziski pārojās ar Savu radību, kas atgādina Dieva zaimojošo sengrieķu mitoloģiju, pagaidām atrodas ārpus reliģiozas tolerances robežām.

Bez racionāla skaidrojuma, kas būtu pieņemams kristiešu doktrīnas pārliecības robežās, vienīgais veids, kā varētu saprast šo jautājumu, ir vēl viena pie kristiešu doktrīnas piederoša noslēpuma radišana. Tad arī muslims atceras šo jautājumu, kurš ir izklāsts Kurānā:

Debesu un Zemes Radītājs. Kā gan Viņam var būt dēls, ja Viņam nebija sievas, ja Viņš ir visa Radītājs un zina par katru lietu? [6:101]

Citi tajā laikā skandē: "Bet Dievs taču var visu!", taču musulmu pārliecība ir tāda, ka Visaugstākais Dievs nedara neko tādu, kas neatbilst Viņa Svētumam. Musulmu doktrīna atzīst, ka Dieva īpašības ir Viņa būtības neatņemama sastāvdaļa, kura saskan ar Viņa diženumu un cēlumu.

Tātad, ko tad īsti nozīmē vārds "Dieva dēls"? Un, ja Jēzum Kristum ir dotas šādas ārkārtīgās tiesības, tad kāpēc Bībelē ir teikts: "(..) jo Es esmu Israēlam atkal kļuvis par tēvu, un Ēfraims ir Mans pirmdzimtais dēls!" [Jeremijas 31:9] un "(..) Israēls ir Mans dēls, Mans pirmdzimtais." [2. Mozus 4:22]? Skatoties uz Romiešiem 8:14 teikto "Jo visi, ko vada Dieva Gars, ir Dieva bērni," daudzi zinātnieki secina, ka "Dieva dēls" ir tikai metafora un tas, tāpat kā vārds

christos, neattiecas uz vienu indivīdu vien. Galu galā *Oksfordas Jūdaisma Vārdnīca* apliecina, ka ebreju valodas idioma "Dieva dēls" ir skaidra metafora, vēstot par to, ka "Dieva dēls" ir termins, kurš dažkārt var būt sastopams ebreju Bībeles un pēcbībeles laika literatūrā, taču tas nekur nenorāda uz fizisku celšanos no Dieva". [Citēts no: Werblowsky, R. J. Zwi and Geoffrey Wigoder. p. 653.]

Hastinga Bībeles vārdnīca komentē:

Semītu valodās "dēla būšana" ir brīvi izmantojamā koncepcija, kura tiek lietota morāles, nevis fizisku vai metafizisku attiecību apzīmēšanai. Tādā veidā "Velna dēli"⁴ (Soģu 19:22 u.t.t.) ir ļauni vīri, bet ne Velna pēcteči; kā arī Jaunajā Derībā "kāzu bērni" ir kāzu viesi. Tāpēc "Dieva dēls" ir cilvēks, vai arī cilvēki, kuri atspoguļo Dieva raksturu. Ir neliela liecība, ka šis nosaukums tika lietots Mesijas ebreju aprindās, taču dēla attiecības, ar kurām tiek domāts kaut kas vairāk par morālām attiecībām, ir pretrunā jūdaisma viendievībai. [Citēts no: Hastings, James. *Dictionary of The Bible*. p. 143.]

Jebkurā gadījumā kandidēšana uz "Dieva dēliem" sākas ar Ādamu, spriežot pēc Lūkas evaņģēlija 3:38: "tas Ēnoša, tas Seta, tas Ādama dēls, tas Dieva."

Tiem, kuri noraida šo faktu ar Mateja 3:17, kurā ir teikts: "Un redzi, balss no debesīm sacīja: "Šis ir Mans mīļais Dēls, uz ko Man labs prāts,"" mēs teiksim, ka Bībelē daudzi cilvēki, ieskaitot Izraēlu un Ādamu, tiek saukti par "Dieva bērniem":

"Es būšu viņa (Salamana) tēvs, bet viņš būs Mans dēls." [2. Ķēniņu 7:13-14⁵]

Veselas nācijas tiek sauktas par "Dieva dēliem vai bērniem", ieskaitot šādus piemērus:

Tad Dieva dēli vēroja, ka cilvēku meitas bija skaistas, un tie ņēma tās sev par sievietēm, kas tiem labāk patika. [1. Mozus 6:2]

Tanīs dienās milži bija zemes virsū, arī pēc tam, kad Dieva dēli bija gājuši pie cilvēku meitām un tās bija dzemdējušas bērnus. (..) [1. Mozus 6:4]

Jūs esat Tā Kunga, sava Dieva, bērni; jums nebūs sev pašiem iegriezt savā miesā zīmes, nedz arī nodzīt matas kāda mirušā dēļ, [5. Mozus 14:1]

Un notika, kādu dienu kad Dieva dēli nāca, lai nostātos Tā Kunga priekšā, tad arīdzan sātans atnāca viņu vidū. [Ījaba 1:6]

⁴ Tulkotāja piezīme: Šis panta vietas tulkojums variē starp "netikli ļaudis" (Latvijas Bībeles Biedrības tulkojums un tas pats arī Krievu sinodāles tulkojumā un vairākos angļu tulkojumos), "Velna dēli" (King James version, 21st century King James version, Darby Translation un ebreju The Westminster Leningrad Codex) un "nederības dēli" (Young's Literal Translation).

⁵ Tulkotāja piezīme: no Latvijas Bībeles Biedrības tulkojuma šī nodaļa un pants ir izņemti.

Un notika, kādu dienu, kad Dieva dēli nāca, lai nostātos Tā Kunga priekšā, tad arī sātans nāca viņu starpā, lai nostātos Tā Kunga priekšā. [Ījaba 2:1]

kad visas rīta zvaigznes kopā dziedāja un visi Dieva dēli gaviļēja? [Ījaba 38:7]

lai jūs būtu nevainojami un šķīsti, nepeļami Dieva bērni sabojātas un samaitātas paaudzes vidū, un tanī mirdzētu kā spīdekļi pasaulē, [Filipiešiem 2:15]

Redziet, kādu mīlestību Tēvs mums ir parādījis, ka tiekam saukti Dieva bērni, un mēs tādi arī esam. Pasaule mūs tāpēc neatzīst, ka tā Viņu nav atzinusi. Mīļie, tagad mēs esam Dieva bērni, un vēl nav atklājies, kas mēs būsim. Mēs zinām, ka, kad tas atklāsies, mēs būsim Viņam līdzīgi, jo mēs redzēsim Viņu, kāds Viņš ir. [1. Jāņa vēstule 3:1-2]

Mateja evaņģēlijā Jēzum tiek piedēvēti vārdi:

"Svētīgi miera nesēji, jo tie tiks saukti par Dieva bērniem." [Mateja 5:9]

un tālāk, 5:45 Jēzus novēla saviem sekotājiem tiekties pēc labākām rakstura īpašībām: *"ka jūs topat sava Debesu Tēva bērni, jo Viņš liek Savai saulei uzlēkt pār ļauniem un labiem un liek lietum līt pār taisniem un netaisniem."* Jēzus nedēvē Dievu vien par savu tēvu, bet gan par viņu tēvu arīdzan (..)

Kristiešu garīdzniecība atklāti atzīst, ka Jēzus nekad nesauca sevi par "Dieva dēlu", taču viņi apgalvo, ka citi to darīja. Mēs atbildēsim arī uz to.

Pētot manuskriptus, kuri veido Jauno Derību, katrs var secināt, ka iedomātā Jēzus "Dieva dēla būšana" pamatojas uz nepareizas divu grieķu vārdu *pais* un *huios* tulkošanu, katrs no kuriem ir iztulkots kā "dēls". Taču šāds tulkojums, šķiet, ir mazliet liekulīgs. Grieķu vārds *pais* ir iztulkots no ebreju vārda *ebed*, kura pamata nozīme ir kalps vai vergs. Tāpēc pamata tulkojums vārdu salikumam *pais theou* ir "Dieva kalps", kas padara "bērnus" vai "Dieva dēlus" par ekstravaganšu pārspīlējumu. *Jaunās Derības Teoloģiskā Vārdnīca* uzsver, ka "ebreju vārds *pais* vārdu salikumā *pais theou*, tas ir *ebed*, norāda uz personiskām attiecībām un savā pamatā nozīmē kalpu vai vergu." [Citēts no: Kittel, Gerhard and Gerhard Friedrich. p. 763.] Tas viss paliek īpaši interesants arī tāpēc, ka tas pilnībā atbilst Jesajas 42:1 pravietojumam, kurš ir atkārtots Mateja 12:18: "Redzi, Mans kalps⁶, ko Es izredzējis, un Mans mīļais, pie kā Manai dvēselei labs prāts" Pat Bībeles angļu tulkojumos (King James Version, New King James Version, New Revised Standard Version, New International Version) visur tiek lietots vārds *servant*, kurš nozīmē kalpu. Ņemot vērā to, ka atklāsmes mērķis ir skaidri izklāt Dieva patiesību, šādi panti izskatās kā nepievilcīga dzimumzīme "Dieva dēla" doktrīnas sejā. Galu galā, vai tad ir labāka vieta, kur Dievs varētu pasludināt Jēzu par Savu dēlu? Kāpēc gan nepateiktu: "Redzi, Mans kalps, ko Es

⁶ Tulkotāja piezīme: arī Latvijas Bībeles Biedrības tulkojumā šeit ir nevis dēls, bet gan kalps.

dzemdinājis (..)?" Taču Dievs tā neteica. Šajā sakarā doktrīna izjūt Bībeles atbalsta trūkumu, neatrodot Jēzus vai Dieva pierakstītos vārdus, kas par to liecinātu, un tas ir nopietns pamatojums, lai uzdotu jautājumu kāpēc. Ja vien tikai Jēzus nebija nekas cits, kā Dieva kalps, kurš ir minēts šajā pantā.

Runājot par reliģisku vārda *ebed* izmantošanu⁷, tad "šis termins tiek izmantots, lai attēlotu ticīgā cilvēka padošanos Dievam." [Citēts no: Kittel, Gerhard and Gerhard Friedrich. p. 763.] Tāpat "pēc 100. gada pirms m.ē. *pais teou* biežāk nozīmē "Dieva kalpu", biežāk nekā tad, kad tika lietots attiecībā uz Mozu, praviešiem vai šiem trim bērniem (Var. 1:20; 2:20; Dan. 9:35)." [Citēts no: Kittel, Gerhard and Gerhard Friedrich. p. 765.] Cilvēks var viegli nokļūt doktrīnas purvā: "No astoņām šī vārdu salikuma izmantošanas reizēm vienu reizi tas ir lietots attiecībā uz Izraēlu (Lūkas 1:54), divas reizes attiecībā uz Dāvidu (Lūkas 1:69; Darbi 4:25), un pārējās piecas attiecībā uz Jēzu (Mateja 12:18; Darbi 3:13, 26; 4:27, 30)(..) Tajos gadījumos, kad Jēzu sauc par *pais theou*, tas skaidri norāda uz agrāko nozīmi." [Citēts no: Kittel, Gerhard and Gerhard Friedrich. p. 767.] Tāpēc Jēzus nav vienīgais, kuram ir tiesības būt sauktam šajā vārdu salikumā, un nav vienīgais, kuru tajā sauca, ir skaidrs, ka šim terminam ir agrāk lietojamā nozīme. Turklāt objektīvam tulkojumam visi indivīdi, attiecībā uz kuriem šis termins tika lietots, jāraksturo vienādi. Taču tas nenotika. Ņemot vērā to, ka *pais* attiecībā uz Dāvidu (Darbi 4:25 un Lūkas 1:69) un Izraēlu (Lūkas 1:54), tika iztulkots kā "kalps", bet tika iztulkots kā "dēls" attiecībā uz Jēzu (Darbi 3:13; 3:26; 4:27; 4:30), jāsaka, ka šāda izlases apstrāde ir kanoniski secīga, bet ar loģisku trūkumu.

Beidzot tiek atklāta interesanta pat varbūt atslēgas paralēle: "Tādā veidā grieķu vārdu salikumam *pais tou theou* jeb "Dieva kalps" ir tā pati konotācija kā musulmu vārdam *Abdulla* jeb "Dieva kalps" [Citēts no: Carmichael, Joel. pp. 255-6.]

Līdzība ir pārsteidzoša arī ar to, ka Cēlais Kurāns parāda Jēzu saucošu sevi vienīgi *Abdulla* titulā (*abd* ir kalps vai vergs, *Abdulla* ir Dieva kalps vai vergs). Stāstā par Mariju, kad viņa atgriezās pie saviem tuviniekiem ar jaundzimto Jēzu, viņi sāka vainot viņu netiklībā. Brīnumainā kārtā bērns Jēzus sāka runāt un aizstāvēt savu māti ar vārdiem:

(..) *Es esmu Dieva kalps, Viņš deva man rakstu un pataisīja mani par vēstnieku.* [Kurāns 19:30]

Grieķu vārda *huios* tulkojums kā "dēls" (tiešajā nozīmē) Jaunajā Derībā ir sagrozīts tādā pašā veidā. Kittela darba 1210. lapaspusē, kā arī Fridriha *Jaunās Derības Teoloģiskajā Vārdnīcā* vārda *huios* nozīme variē starp burtisku (Jēzus Marijas dēls), viegli metaforisku (padotie kā karaļa dēli (Mateja 17:25-26)), pieklājīgi metaforisku (Dievs izvēlas Abrahama dēlus (Lūkas 19:9)), sarunvalodas metaforisku (ticīgie – Dieva dēli (Mateja 7:9 un Ebrejiem 12:5)), garīgi

⁷ Tulkotāja piezīme: salīdziniet ar arābu vārdu *abd*, kurš nozīmē kalpu vai vergu.

metaforisku (mācekļi – farizeju dēli (Mateja 12:27 un Darbi 23:6)), bioloģiski metaforisku (kā Jāņa 19:26, kur Jēzus sauc sev mīļāko mācekli, kurš stāv blakus Marijai, par "viņas dēlu"), apžilbinoši metaforisku (Valstības bērni (Mateja 8:12), miera bērns (Lūkas 10:6), šīs pasaules bērni (Lūkas 16:8)), un visādiem "gaismas bērniem" (Lūkas 16:8) un "pērkona dēliem" (Marka 3:17). (..) Diezgan daiļrunīgi izteicās *Santon*: "Zinātnieku vairākums piekrīt tam, ka aramiešu vai ebreju vārds "dēls" nozīmē kalpu. Tāpēc Gars, kas tika nolaists pāri Jēzum viņa kristību laikā, kad pie viņa vērsās debesu balss, teica, pamatojoties uz Jesajas 42:1 vārdiem: "Redzi, tas ir Mans **kalps**⁸, ko Es neatlaižu; Mans izredzētais, pie viņa Manai dvēselei ir labpatika." Un Marks 1:11⁹ un 9:7¹⁰ apliecina, ka Dievs izvēlējās Jēzu īpaša uzdevuma izpildei, akcentējot uz tā, ka Jēzus ir iesvaidītais kalps, nevis Dieva dēls." [Stanton, Graham N. p. 225.]

Autortiesības: © 2007 Lorenss B. Brauns; izmantots saņemot atļauju.

Augstākminētais ir ņemts no drīzumā gaidāmas doktora Brauna grāmatas *MisGod'ed*, kura, kā tas ir gaidāms, kļūs pazīstama kopā ar savu turpinājumu *God'ed*. Abas grāmatas var atrast doktora Brauna e-lapā www.LevelTruth.com. Viņa e-pasts: BrownL38@yahoo.com

Teksts ir ņemts no www.islamreligion.com

⁸ Tulkotāja piezīme: pārsteidzoši, ka Latvijas Bībeles Biedrības tulkojumā Jesajas grāmatā tas tiešām ir iztulkots kā **kalps**, taču jau Marka evaņģēlijā (1:11 un 9:7), atkārtojot tos pašus vārdus, tas ir iztulkots kā **Dēls**!

⁹ Un balss atskanēja no debesīm: "Tu esi Mans mīļais **Dēls** (kas patiesībā ir kalps), uz Tevi Man ir labs prāts." [Marka 1:11]

¹⁰ Un padebess nāca, tos apēnodama; un balss nāca no padebess: "Šis ir Mans mīļais **Dēls** (kas patiesībā ir kalps), klausait Viņu!" [Marka 9:7]

VAI PĀVILAM VAR TICĒT?

Dr. Ali Ataie. Tulkojusi Inga.

Apustulis Pāvils ir pats ietekmīgākais cilvēks visā kristietības vēsturē. Virkne zinātnieku pat uzdrīkstas apgalvot, ka tieši VIŅŠ ir dibinājis reliģiju, kas nosaukta Jēzus vārdā. Patiesībā pats Pāvils to atklāti atzīst paziņojot:

„Pēc Dieva dotās žēlastības es kā gudrs namdaris liku PAMATU, bet cits ceļ uz tā ēku.” [1.Kor. 3:10].

Daudzi zinātnieki nevilcinoties piekritīs tam, ka, ja nebūtu bijis Pāvila, kristietība šodien joprojām būtu tikai jūdaisma sekta.

Pāvila revolucionārā ideja par Jēzus krustā sišanu un tās kā grēku izpirkšanas nozīmīgumu, kā arī viņa doktrīna par pirmatnējo un iedzimto grēku, pestīšanu un attaisnošanu tikai caur ticību aizstāja visu Mozus bauslību un iedibināja jaunu derību starp cilvēkiem un Dievu.

Pāvils apgalvo: *„Jo, ja pirmā būtu bijusi bez trūkuma, tad nemeklētu vietu otrai.”* [Ebr. 8:7]

Aizejiet šad tad uz baznīcu – varbūt jums kādu reizi palaimēsies un jūs dzirdēsiet Kristus vārdus, kādi tie rakstīti Evaņģēlijos, taču Pāvila mācība tiks sludināta it vienmēr. Ja Jēzus pa gabalu iedvesa bailes dēmonos un izdzina ļaunos garus, apustulis Pāvils mums paziņo, ka „sātana eņģelis” viņu ik pa laikam sit [Sk. 2. Kor. 12:7]. Šī pārsteidzošā atzīšanās ir svarīgs pierādījums tam, no kā patiesībā Pāvils ieguva savas „atklāsmes”. Pat pats Pāvils nav drošs par savas mācības avotu.

Viņš svārstīdamies saka: *„Es DOMĀJU, ka arī man ir Dieva Gars.”* [1. Kor. 7:40] Ieklausieties šajos vārdos. Kristieši tic, ka Pāvilu uz rakstīšanu iedvesmoja Svētais Gars – trīsvienīgā Dieva trešā persona. Tādēļ tie nevilcinās dēvēt viņa dažādās vēstules un vēstījumus par „Svētajiem rakstiem” un „Dieva vārdu”.

Otrajā vēstulē Timotejam 3:16 Pāvils apgalvo: *„VISI šie raksti ir Dieva iedvesti.”* Piektajā Mozus grāmatā ir rakstīts: *„Bet, ja kāds pravietis kaut ko iedrošināsies runāt Manā Vārdā, teikt, ko Es neesmu pavēlējis tam runāt, vai ja tas runās kādu citu dievu vārdā, tad tādām pravietim ir jāmirst.”* [5. Mozus 18:20]

Citiem vārdiem: „Īsts Pravietis jeb Dieva trauks nekad nerunā no sevis, bet gan viņu iedvesmo Dievs.”

Jēzus sacīja: *„Es no sevis nespēju darīt NEKĀ”* [Jāņa 5:30]; *„vārdus, ko es jums saku, es NERUNĀJU no sevis”* [Jāņa 14:10]

Šķiet, ka Pāvils cenšas atdarināt savu tā saukto „Kungu”, teikdams, *„Jo es iedrošinos stāstīt tikai par to, ko Kristus darījis caur mani”* [Rom. 15:18]

Taču citā vēstulē viņš vēršas pie kristiešiem, kas precējušies ar neticīgajām sievietēm, šādi: „*Bet pārējiem saku es, NE Tas Kungs.*” [1. Kor. 7:10] Turklāt 2. Kor. 8:10 Pāvils izlemj dot „savu padomu” attiecībā uz reliģiskas nozīmes jautājumiem. Vai tā ir uzskatāma par dievišķu iedvesmu? Pietiek ar šo vienu pierādījumu, lai tiktu noraidīta Pāvila kā „Jēzus Kristus apustuļa” misija.

Visai līdzīgi kristiešu misionāriem, kas mūsdienās dodas uz muslimu zemēm, tērpušies kā muslimi, Pāvils atzīstas, ka izmanto viltu, lai zvejotu zivis Kristum – kļūstot par ebreju ebrejiem un neebreju neebrejiem, „*lai pēc iespējas daudzus mantotu.*” [1. Kor. 9:19-22] Ar šādu nicināmu krāpniecību kristiešu misionāri ir nodarbojušies jau vairāk nekā divtūkstoš gadu, un daudzkārt tā tiek pat veicināta. Lai pievērstu cilvēkus kristietībai, itin viņi atļaujas pārkāpt visu.

Šādu amoralitāti Pāvils demonstrē, aprakstīdams, kā viņš nozadzis naudu citām baznīcām, lai piekukuļotu korintiešus viņam ticēt:

„*Vai tad esmu grēkojis, pats sevi pazemodams, lai jūs augsti celtu, ka sludināju jums evaņģēliju bez atlīdzības? Citas draudzes es aplaupīju, no tām algu ņemdams par jūsu apkalpošanu.*” [2. Kor. 11:7-8]

Nudien, Pāvil, tu esi grēkojis - atceries „*Tev nebūs zagti.*” [2. Mozus 20:15; Mt. 19:18] ?!

Vispārsteidzošākais ir Pāvila apgalvojums romiešiem, ka viņš nav uzskatāms par grēcinieku savu MELU dēļ, kamēr vien ļaudis tic viņa doktrīnai [Rom. 3:6-7]. Kādu melu dēļ? Par to, ka viņš redzējis Jēzu?

Pāvils noliedz Jēzu gandrīz visos ticības un prakses jautājumos. Jēzus saka, ka pirmatnējais grēks nepastāv [Sk. Jāņa 9:1-3], bet Pāvils apgalvo, ka tas pastāv [Sk. Rom. 5:12-14]. Jēzus saka, ka ne VISI no mums ir netaisni, [Sk. Marka 2:17; Mt. 15:28], bet Pāvils pasludina, ka nav neviena taisna. [Sk. Rom. 3:10, 23]

Jēzus saka, ka mūsu labie darbi ir vajadzīgi un svarīgi [Sk. Mt. 5:16; Jņ. 10:24-33], bet Pāvils apgalvo, ka tie ir bezjēdzīgi un nevajadzīgi. [Sk. Ef. 2:8-9; Gal. 3:6-14]

Jēzus aicina savus sekotājus ievērot bauslību un baušļus [Sk. Marka 10:18-19; Mt. 19:17; Lūka 18:20], bet Pāvils nosauc bauslību un baušļus par „lāstu” un „važām” [Sk. Gal. 2:16, 3:11, 23; Rom. 2:13]

Jēzus saka, ka grēku izpirkšana caur upuri nav nepieciešama [Sk. Marka 12:28-29; Mt. 9:13], bet Pāvils uzstāj, ka pestīšana pastāv tikai grēku izpirkšanā ar Jēzus asinīm. [Sk. Ef 5:2; Gal 3:13; Ebr. 9:26]

Turklāt Pāvilam vēl pietiek nekaunības apgalvot: „*Dzenieties man pakal tā, kā es Kristum!*” [1. Kor. 11:1]

Kristieši uzskata, ka Pāvils ir sarakstījis četrpadsmit no Jaunās Derības divdesmit septiņām grāmatām un ir vienīgais vēsturiskais Jaunās Derības autors, kas arī SATURISKI ir svarīgs Jaunās Derības tēls. Pāvils nojauca šķirtni starp neebrejiem un ebrejiem, atceļot Mozus svēto Toru un pieprasot no kristiešiem absolūtu ticību Jēzus Kristus krustā sišanas un augšāmcelšanās faktam.

Taču, atšķirībā no Jēzus, Pāvils gandrīz nekad nepiemin Dieva valstības neizbēgamību un, šķiet, gandrīz neko nezina par vēsturiskā Jēzus sludināšanas darbu Galilejā un Jeruzalemē. Pāvils citē Jēzu tikai vienreiz savās četrpadsmit vēstulēs un neko nezina par Jēzus dzimšanu no jaunavas. Vai jūs varat iedomāties mūsdienās kādu kristiešu misionāru, kas dotos uz Tuvajiem Austrumiem un NEKAD nenoskaitītu Tēvreizi vai nesludinātu kādu no Kalna sprediķiem vai kaut VIENU no Kristus dotajām līdzībām?

Tā vietā, lai asimilētos pirmā gadsimta Jēzus tradīcijā, Pāvils izgudro reliģiju PAR Jēzu un pasludina sevi par „Tā Kunga apustuli”.

Viņa galvenais reklāmas triks: Jēzus ir miris par jūsu grēkiem, tādēļ nav jābaidās rīkoties bezatbildīgi.

Pāvila trūcīgās zināšanas par Evaņģēlija tradīciju īpaši atklājas, kad viņš apraksta Jēzus parādīšanos pēc augšāmcelšanās:

„Un ka Viņš aprakts un trešā dienā augšāmcēlies pēc rakstiem, un ka Viņš ir parādījis Kēfam, pēc tam tiem DIVPADSMIT. Pēc tam viņš ir parādījis vairāk kā pieci simti brāļiem vienā reizē, no kuriem daudzi ir vēl dzīvi, bet citi jau miruši. Pēc tam viņš ir parādījis Jēkabam, tad visiem apustuļiem. Kā pašam pēdējam Viņš parādījās arī man kā kādam nelaikā dzimušam.”
[1. Kor. 15 4:8]

Ja Kēfa (Pēteris), Jēkabs un Jūda (jo viņš ir miris) nav no „tiem divpadsmit,” kas ir šie citi trīs mācekļi starp pārējiem divpadsmit?

Pēc tam, kad pa ceļam uz Damasku Pāvila dzīvi izmaina (it kā) Kristus parādīšanās, viņš nedodas uz Jeruzalemi, lai konsultētos ar Jēzus izraudzītajiem mācekļiem, bet gan uz Arābiju, kur uzturas apmēram trīs gadus (saskaņā ar vēstuli galatiešiem), lai formulētu savu revolucionāro doktrīnu par Jēzus nāvi un augšāmcelšanos.

Zinātnieki ir vienprātis, ka Otro vēstuli Timotejam visticamāk nav sarakstījis Pāvils. Taču tās anonīmais autors acīmredzot pietiekami labi pārzināja Pāvila doktrīnu, lai paziņotu:
„Turi prātā Jēzu Kristu, kas uzmodināts no miroņiem, no Dāvida cilts – PĒC MANA EVAŅĢĒLIJA.” [2. Tim. 2:8]

Pāvils beigās tomēr dodas uz Svēto zemi, bet tiekas tikai ar Kēfu un Jēkabu, Tā Kunga brāļi. Pāvils pavisam skaidri norāda, ka apustuļi Jeruzalemē nekādā ziņā neietekmē viņa mācību un ir visai drošs par savu pārlicību, lai zvērētu:

„Bet, ko es jums rakstu, redzi, Dievs ir mans liecinieks, tie nav meli.” [Gal. 1:16-20]

Pēc tikšanās ar Pēteri Pāvils dodas uz Sīriju un atgriežas Jeruzalemē tikai pēc četrpadsmit gadiem kopā ar Titu un Barnabu, lai piedalītos baznīcas konferencē, kā aprakstīts Apustuļu darbos 15.

Lūka apraksta Pāvila agrīno karjeru Apustuļu darbos, sniedzams visai atšķirīgu ieskatu par to, cik lielā mērā Pāvils bija saistīts ar Jeruzalemes apustuļiem. Saskaņā ar Lūku, drīz vien pēc atklāsmes saņemšanas Pāvils dodas uz Jeruzalemi, lai „piebiedrotos mācekļiem”, taču tiek

noraidīts kā krāpnieks. Tikai sekojot Barnabas galvojumam, mācekļi pieņem Pāvilu par baznīcas locekli [Sk. Ap. darbi 9:27].

Pāvils pilnīgi noteikti varēja safabricēt savu versiju par tā saukto Jēzus parādīšanos, un ir skaidrs, ka apustuļiem radās nopietnas šaubas par viņa patiesumu.

Nevar nepieminēt, ka zinātnieki joprojām apspriež, vai Pāvils vispār būtu pazīstams, ja par viņu nebūtu galvojis Barnaba. Taču Pāvils nekaunīgi klusē par Barnabas atbalstu un turklāt pateicas „trim balstiem” ne tikai par savu, bet arī par Barnabas pieņemšanu!

Pāvils apgalvo Vēstulē galatiešiem 2:9:

„VĒRODAMI TO ŽĒLASTĪBU, KAS MAN DOTA, Jēkabs, Kēfa un Jānis, kurus uzskatīja par draudzes balstiem, sniedza man un Barnabam roku kopējam darbam, lai mēs ietu pie pagāniem, bet šie pie apgraizītajiem.”

Lūka arī atklāj, ka Pāvils piekrīt Jēkaba norādījumam, ka neebreju kristiešiem tiek pavēlēts sekot vismaz četriem Toras aizliegumiem: „lai viņi sargās no elku upuriem, asinīm, nožņaugta un netiklības.”

Jēkabu acīmredzot satrauca tas, ko „tūkstošiem” dedzīgu ebreju kristiešu domātu par Pāvilu, ja viņš aicinātu neievērot Bauslību. Jēkabs pavēl Pāvilam:

„Nem tos pie sevis, šķīsties ar tiem un samaksā par viņiem, lai viņi apcērp galvu, tad visi zinās, ka tie ir nieki, ko viņi par tevi DZIRDĒJUŠI, un ka arī tu pats DZĪVO PĒC BAUSLĪBAS.”
[Ap. darbi 21:24]

Lai gan Pāvils pakļaujas Jēkaba prasībām Apustuļu darbos, viņš dedzīgi iestājas pret Toras ierobežojumiem Vēstulē galatiešiem, nosaucot Bauslību par „važām, „lāstu” un to, kas „karājas pie koka.”

Tādējādi, sākotnēji ārēji pieņemdams Mozus bauslību un vēlāk to noliedzams, Pāvils parāda savu liekulību.

Apustuļu darbos 9:17 ir teikts, ka Pāvils nesaņēma Svēto Garu, līdz viņu nebija kristījis Ananija, uzlikdams tam rokas. Pāvils turpretim ietiepīgi noliedz, ka būtu kādam parādā savas apustuliskās pilnvaras un nevienā no vēstulēm nemin savu kristību. Pāvils arī noliedz strīdu ar Jēkabu par upuru gaļu elkiem un neuzskata šādas gaļas ēšanu par apgānošu [Sk. 1. Kor 10:27 un Rom. 14:13-15:6].

Pāvila ietekme uz četriem evaņģēlistu stāstījumiem ir nenoliedzama. Visas Pāvila vēstules tika sarakstītas un plaši izplatītas, pirms uz pergamenta tika pierakstīts kaut viens Evaņģēlijs. Žēl, ka nav saglabājies neviens Jēzus Evaņģēlija pieraksts, kas būtu sarakstīts pirms Pāvila vēstulēm vai vienā laikā ar tām, lai to izmantotu pētījumos. [IslamMuslim.lv piezīme: Mums nav Jēzus Evaņģēlija pieraksti, bet gan Marka, Lūkas, Mateja un Jāņa baumu atstātu apkopojumi šo Jēzu nekad nesatikušo autoru interpretācijā un ietekmējoties vienam no otra. Simtiem citu pierakstu baznīca ir visumā sekmīgi iznīcinājusi.]

Mēs nekad neuzzināsim, vai tas izdarīts tīšām vai bez nolūka. Taču visa informācija par Pāvilu ir iegūstama no diviem avotiem, proti, no paša Pāvila un no viņa skolnieka Lūkas. Taču mēs SKAIDRI zinām, ka Pāvila laikā pastāvēja atšķirīgas interpretācijas, mutiskas tradīcijas un Jēzus Evaņģēlija pieraksti, kas nesakrīta ar Pāvila mācību. Aptverdams situācijas bīstamību, Pāvils mudina savu baznīcu Galilejā noraidīt visus, kas sludina tiem „citu evaņģēliju”, atšķirīgu no viņa sludinātā [Sk. Gal.1:8]

Pāvila vēstuļu pamatā ir ticība tam, ka Jēzus triumfējošā atgriešanās uz zemes notiks tuvā nākotnē. „Jaunās Derības” autors Stīvens Heriss (Stephen Harris) raksta:

„Pāvila ieteikumus attiecībā uz laulību, šķiršanos, verdzību, celibātu un cilvēku uzvedību vispār lielā mērā veido viņa ticība drīzai Pastardienai. Pāvils apgalvo savā vecākajā vēstulē, kas saglabājusies, ka viņš grasās kļūt par aculiecinieku Kristus atnākšanai godībā: „Mēs, kas līdz mūsu Kunga atnākšanai paliksim dzīvi... tiksim aizrauti gaisā padebešos, pretim Tam Kungam.” [1. Tes. 4:15-17]”

„1. vēstulē korintiešiem viņa nodoms dzīvot līdz Galam ir vienādi pārliecinošs; tādēļ viņš iesaka savu vēstuļu adresātiem, „bet to, brāļi, es saku, laiks ir īss. Tādēļ turpmāk precētie lai ir kā neprecēti... un kas pērk, kā tādi, kas to negrib paturēt; un kas šo pasauli lieto... jo šīs pasaules kārtība paies.” [1 Kor. 7:29-31]”

„Dedzīgi gaidīdams Pastardienu, Pāvils sludina korintiešiem, „Redzi, es jums saku noslēpumu: ne visi mēs mīrīsim, bet visi tiksim pārvērsti, piepeši, acumirkļi, pēdējai bazūnei atskanot. Jo atskanēs bazūne, un mirušie tiks uzmodināti un mēs tiksim pārvērsti.” [1. Kor. 15:51-52]”

Tādēļ Pāvils lieliski atbilst viltus pravieša aprakstam, kas dots 5. Mozus grāmatā 18:22: „Ja pravietis runās Tā Kunga Vārdā, bet pravietojums nepiepildās un nekļūst īstenība, tad tas ir vārds, ko Tas Kungs NAV runājis; pravietis to ir teicis savā pārgalvībā, tāpēc nebīstieties no viņa.”

Džošuā Makdovels (Joshua McDowell) (“More than a Carpenter” („Ne tikai galdnieks”)) citē Kenetu Skotu Latoreti (Kenneth Scott Latouretti):

„Taču tas, kas sabalansēja Pāvila dzīvi un izvilka viņa gandrīz NEIROTISKO personību no nepazīstamības, bija dziļa un revolucionāra reliģiskā pieredze.” [83.lpp.]

Tā kā Jēzus neparādījās, Pāvils, iespējams, patiešām sajuka prātā savas dzīves pēdējos gados un nomira viens un apkaunots (vai varbūt vienkārši atgriezās viņa vājprāts [neiroze]). Par

šo vājprātu liecina Pāvila bēdīgi slavenie paziņojumi par sievietēm [Sk. 1. Kor. 11:3-9, 13; 1. Kor. 14:34-35; Ef. 5:20-24] un neparastais atzinums, ka viņa vēsts ir „ģeķība”.

- „*Jo vēsts par krustu ir ģeķība tiem, kas pazūd, bet mums, kas topam izglābti, tas ir Dieva spēks.*” [1. Kor. 1:18]
- „*Jo, kad pasaule ar savu gudrību Dievu Viņa gudrībā neatzina, tad Dievam labpatika izglābt ticīgos ar ģeķīgu sludināšanu..*” [1. Kor. 1:21]
- „*Jo Dieva ģeķība ir gudrāka nekā cilvēki, un Dieva nespēks ir stiprāks nekā cilvēka.*” [1. Kor. 1:25]
- „*Lai neviens sevi nepieviļ! Ja kas jūsu starpā tur sevi par gudru šīs pasaules lietās, tam jātop ģeķim, lai tas kļūtu gudrs.*” [1. Kor. 3:18]

Šie paziņojumi ir ne tikai briesmīga zaimošana, bet arī klajā pretrunā Jēzus teiktajam: „*Bet kas saka uz savu brāli: ģeķis! – tas sodāms augstā tiesā*” [Mt. 5:22]. Jēzus norāda, ka, cilvēks, kas nosauc kādu par ģeķi, ir pelnījis tiesāšanu par to Tiesas dienā, taču saskaņā ar Pāvilu ģeķība ir nepieciešams ticības priekšnosacījums! Līdzīgi Pāvils arī nosauc romiešus par „ģeķiem” Rom. 1:22.

Pāvils arī ignorē Jēzus svarīgo aizliegumu mācekļiem doties uz neebreju zemēm [Sk. Mt. 10:5]. Kristieši iebildīs, atsaucoties uz rindu Mateja evaņģēlija beigās, kur Jēzus saka saviem vienpadsmit izredzētajiem: „*Eita un darait par mācekļiem visas tautas*” [Mt. 28:19]. Atgādiniet tiem, ka šī atļauja tika dota tikai Jēzus tiešajiem mācekļiem, kas bija apguvuši Evaņģēliju sava skolotāja vadībā trīs gadu laikā. Pāvils tur nebija ne tuvumā, un Jēzus tam nekad neļāva sludināt Evaņģēliju neebrejiem. Parādiet saviem kristiešu draugiem, ja tie pieturas pie šīs tā sauktās Pāvila atklāsmes, ka šāda atklāsmē noliedz VISU, ko Jēzus centās iemācīt saviem mācekļiem. [Islammuslim.lv piezīme: Ir viedoklis, ka "visas tautas" visdrīzāk nozīmē visas ebreju ciltis un nevis neebrejus. Savukārt Marka evaņģēlija beigas, kuras ir līdzīgas šim tekstam, ir atzītas kā skaidra falsifikācija un ļoti vēls pievienojums.]

KOPSAVILKUMS:

1. Pāvils atzīst, ka ir kristietības dibinātājs.
2. Pāvils atzīst, ka viņu regulāri moka un sit dēmons.
3. Pāvils atzīst, ka runā no sevis, nevis no Dieva.
4. Pāvils atzīst, ka izmanto viltu un nodevību, lai pievilinātu cilvēkus ticēt.
5. Pāvils atzīst, ka ir zadzis naudu, lai piekukuļotu cilvēkus ticēt.
6. Pāvils atzīst, ka melo, lai pievilinātu cilvēkus ticēt.
7. Pāvils sludina pretrunā ar Jēzu gandrīz visos reliģiski svarīgos jautājumos.
8. Pāvils nekad necitē Tēvreizi, Kalna svētību vai kaut vienu Kristus līdzību.
9. Vēstulē galatiešiem Pāvils noliedz Lūkas teikto Apustuļu darbos par Pāvila ceļojumiem un pieredzi pēc atklāsmes saņemšanas.
10. Pāvils netur solījumu Jēkabam sekot košera baušļiem.

11. Pāvils sniedz vairākas viltus atklāsmes par Kristus otro atnākšanu.
12. Pāvils apgalvo, ka ticības priekšnoteikums ir būt par „ģeķi”

Tātad, vai Pāvilam var ticēt?

NEKĀDĀ ZIŅĀ!

[Raksta avots.](#)